# ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (prvá komora)
z 24. mája 2007 *

Vo veci T-151/01,

**Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland GmbH,** predtým Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland AG, so sídlom v Kolíne (Nemecko), v zastúpení: W. Deselaers, B. Meyring, E. Wagner a C. Weidemann, advokáti,

žalobca,

proti

**Komisii Európskych spoločenstiev,** v zastúpení: pôvodne S. Rating, neskôr P. Oliver, H. Gading a M. Schneider, napokon W. Mölls a R. Sauer, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporujú:

**Vfw AG,** so sídlom v Kolíne (Nemecko), v zastúpení: H. F. Wissel a J. Dreyer, advokáti,

* Jazyk konania: nemčina.

a

**Landbell AG für Rückhol-Systeme**, so sídlom v Mayence (Nemecko),

**BellandVision GmbH,** so sídlom v Pegnitz (Nemecko),

v zastúpení: A. Rinne a A. Walz, advokáti,

vedľajší účastníci konania,

ktorej predmetom je neplatnosť rozhodnutia Komisie 2001/463/ES z 20. apríla 2001, týkajúceho sa konania o uplatnení článku 82 [ES] [*neoficiálny preklad*] (vec COMP D3/34493 — DSD) (Ú. v. ES L 166, s. 1),

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (prvá komora),

v zložení: predseda komory R. García-Valdecasas, sudcovia J. D. Cooke a I. Labucka,

tajomník: K. Andová, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. a 12. júla 2006,

vyhlásil tento

## Rozsudok

### Právny rámec

A — *Dekrét o predchádzaní vzniku odpadov z obalov*

1 Nemecká vláda prijala 12. júna 1991 Verordnung über die Vermeidung von Verpackungsabfällen [dekrét o predchádzaní vzniku odpadov z obalov (BGBl. 1991 I, s. 1234)], ktorého zmenené znenie — uplatniteľné v tejto veci — nadobudlo účinnosť 28. augusta 1998 (ďalej len „dekrét" alebo „dekrét o obaloch"). Predmetom tohto dekrétu je predchádzanie a znižovanie dopadu odpadov z obalov na životné prostredie. Na tento účel núti výrobcov a predajcov odoberať a zhodnocovať použité predajné obaly mimo verejného systému zneškodňovania odpadov.

2 Podľa § 3 ods. 1 dekrétu predajné obaly (ďalej len „obaly") sú obaly, ktoré obaľujú v mieste predaja tovar určený pre konečného spotrebiteľa. Ide tiež o obaly používané obchodníkmi, reštauráciami a ďalšími poskytovateľmi služieb na to, aby umožnili alebo uľahčili odovzdanie výrobkov konečnému spotrebiteľovi (obaly v službách), ako aj riad a príbory na jedno použitie.

3 § 3 ods. 7 dekrétu definuje výrobcu ako každú osobu, ktorá vyrába obaly, obalové materiály alebo výrobky umožňujúce priamo vyrobiť obaly, ako aj každú osobu, ktorá uvádza obaly na nemecké územie. Pokiaľ ide o predajcu, § 3 ods. 8 dekrétu uvádza, že ide o každú osobu, ktorá uvádza na trh obaly, obalové materiály alebo tovary umožňujúce priamo vyrobiť obaly alebo aj tovary v obaloch na ktorejkoľvek úrovni distribučného kanála. Spoločnosti zaoberajúce sa predajom na dobierku tiež predstavujú predajcov v zmysle dekrétu. Nakoniec je konečný spotrebiteľ definovaný hlavne v § 3 ods. 10 dekrétu ako každá osoba, ktorá tovar ďalej nepredáva vo forme, v ktorej jej bol dodaný.

4 Výrobcovia a predajcovia obalov môžu povinnosť odoberať a zhodnocovať, ktorú im ukladá dekrét, splniť dvoma spôsobmi.

5 Na jednej strane podľa § 6 ods. 1 a 2 dekrétu výrobcovia a predajcovia musia bezplatne prevziať obaly použité konečnými spotrebiteľmi v mieste predaja alebo v jeho bezprostrednej blízkosti a predložiť ich na zhodnotenie (ďalej len „individuálny systém"). Povinnosť odobratia predajcu sa obmedzuje na typy, formy a veľkosť obalov, ako aj obalené výrobky, ktoré tvoria časť jeho sortimentu. Pre predajcov, ktorých predajný priestor je menší ako 200 $m^2$, sa povinnosť odobratia obmedzuje na obaly výrobkov označené ochrannými známkami predávanými predajcom (§ 6 ods. 1 štvrtá a piata veta dekrétu). Podľa § 6 ods. 1 tretej vety dekrétu musí v rámci individuálneho systému predajca upozorniť konečného spotrebiteľa na možnosť vrátiť obal „jasne rozpoznateľnými a čitateľnými tabuľami".

6 Na druhej strane podľa § 6 ods. 3 prvej vety dekrétu výrobcovia a predajcovia môžu pristúpiť k systému, ktorý zabezpečuje pravidelný zber použitých predajných obalov v celej zóne klientely predajcu od konečného spotrebiteľa alebo v blízkosti jeho bydliska, aby ich bolo možné predložiť na zhodnotenie (ďalej len „hromadný

systém"). Výrobcovia a predajcovia zapojení do hromadného systému sú oslobodení od svojich záväzkov odobratia a zhodnotenia pre všetky obaly pokryté týmto systémom. Podľa bodu 4 ods. 2 druhej vety prílohy I § 6 dekrétu výrobcovia a predajcovia musia oboznámiť so svojou účasťou na hromadnom systéme „označením nálepkami alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom". Môžu tak urobiť zmienkou o ich účasti na obaloch alebo použiť iné opatrenia, ako napríklad informovanie klientely o mieste predaja alebo poznámku pripojenú k obalu.

7 Podľa § 6 ods. 3 jedenástej vety dekrétu hromadné systémy musia byť schválené príslušnými orgánmi dotknutých spolkových krajín. Na to, aby boli schválené, musia mať tieto systémy úroveň pokrytia, ktorá sa vzťahuje prinajmenšom na územie spolkovej krajiny, vykonávať pravidelné zbery v blízkosti bydliska spotrebiteľov a podpísať dohody s orgánmi územných samosprávnych celkov poverenými správou odpadov. Každý podnik, ktorý spĺňa tieto podmienky v spolkovej krajine, v nej môže uskutočňovať schválený hromadný systém.

8 Od 1. januára 2000 podliehajú individuálne systémy a hromadné systémy dodržiavaniu rovnakých mier zhodnotenia. Tieto miery, ktoré sú uvedené v prílohe I dekrétu, závisia od látky, ktorá tvorí obal. Dodržiavanie povinností odobratia a zhodnotenia je v prípade individuálneho systému zabezpečené potvrdeniami vydanými nezávislými znalcami a v prípade hromadného systému poskytnutím preskúmateľných údajov o množstvách odobratých a zhodnotených obalov.

9 Okrem toho § 6 ods. 1 deviata veta dekrétu uvádza, že ak predajca nesplní svoju povinnosť odobratia a zhodnotenia prostredníctvom individuálneho systému, musí tak urobiť prostredníctvom hromadného systému.

10 V tejto súvislosti vo svojich pripomienkach z 24. mája 2000 doručených Komisii v rámci správneho konania (ďalej len „pripomienky nemeckých orgánov") nemecké orgány uviedli, že dekrét o obaloch umožňoval predajcovi spojiť odobratie v blízkosti obchodu v rámci individuálneho systému so zberom v blízkosti konečného spotrebiteľa v rámci hromadného systému s účasťou na hromadnom systéme iba pre časť obalov, ktoré uviedol na trh.

11 V pripomienkach nemeckých orgánov bolo tiež uvedené, že ak sa predajca rozhodol zúčastniť na hromadnom systéme pre súhrn obalov, ktoré uvádzal na trh, nepodliehal viac povinnostiam uvedeným v § 6 ods. 1 a 2, čo znamená, že riešenie individuálneho zneškodnenia *a posteriori* nebolo možné. Naopak, ak sa predajca výslovne rozhodol zúčastniť na individuálnom systéme, neskoršia účasť na hromadnom systéme bola možná, ak sa miera zhodnotenia nedosiahla v rámci individuálneho zneškodnenia.

B — *Hromadný systém Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland GmbH a zmluva o užívaní loga*

12 Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland GmbH (ďalej len „žalobca" alebo „DSD") je od roku 1991 jedinou spoločnosťou, ktorá prevádzkuje hromadný systém na celom území Nemecka (ďalej len „systém DSD"). Na tento účel bol DSD schválený v roku 1993 príslušnými orgánmi všetkých spolkových krajín.

13 Vzťahy medzi DSD a výrobcami a predajcami pristupujúcimi k jeho systému sa spravujú typovou zmluvou, ktorej predmetom je užívanie loga Der Grüne Punkt (ďalej len „zmluva" alebo „zmluva o užívaní loga"). Uzavretím tejto zmluvy má

pristupujúci podnik po zaplatení poplatku právo umiestniť logo Der Grüne Punkt na predajné obaly zahrnuté do systému DSD (§ 1 ods. 1 zmluvy o užívaní loga).

14 DSD zabezpečuje na účet podnikov, ktoré pristúpia k jeho systému, zber, triedenie a zhodnotenie použitých predajných obalov, o ktorých rozhodnú, že sa zúčastnia na systéme DSD, čím ich zbaví povinnosti odobratia a zhodnotenia týchto obalov (§ 2 zmluvy).

15 Pristupujúce podniky majú povinnosť oznámiť typy obalov, ktoré chcú zneškodniť prostredníctvom systému DSD, a umiestniť logo Der Grüne Punkt na každý obal patriaci týmto typom a určený na vnútroštátnu spotrebu v Nemecku, aby DSD mohol zbaviť pristupujúci podnik tejto povinnosti (§ 3 ods. 1 zmluvy).

16 Užívateľ loga platí DSD poplatok za všetky obaly označené logom Der Grüne Punkt, ktoré predáva na nemeckom území podľa zmluvy o užívaní loga. Výnimky z tohto pravidla musia byť predmetom písomnej oddelenej zmluvy (§ 4 ods. 1 zmluvy). Článok 5 ods. 1 zmluvy tiež uvádza, že všetky obaly označené logom Der Grüne Punkt a predávané užívateľom loga na nemeckom území sú účtované (článok 5 ods. 1 zmluvy).

17 Výška poplatku sa počíta na základe dvoch okolností, a to na jednej strane váhy obalu a typu použitého materiálu a na druhej strane objemu alebo obsahu obalu. Poplatky sa vypočítajú bez zvýšenia podľa zisku a sú výlučne určené na pokrytie nákladov zberu, triedenia a zhodnotenia, ako aj s tým súvisiacich administratívnych nákladov (§ 4 ods. 2 a 3 zmluvy). Poplatky možno prispôsobiť rozhodnutím DSD, ak sa tieto náklady zmenia.

18 V rámci systému DSD môžu byť obaly označené logom Der Grüne Punkt zozbierané buď do osobitných košov a vytriedené podľa toho, či ide o kovy, plasty a zložené materiály, alebo do kontajnerov umiestnených v blízkosti obydlí (osobitne na papier a sklo), zatiaľ čo zvyškové obaly sa musia odhodiť do košov verejného systému zneškodňovania odpadov.

19 Napriek tomu DSD sám nezbiera ani použité obaly, ale prenecháva túto službu miestnym podnikom vykonávajúcim zber. Vzťahy medzi DSD a týmito podnikmi sa spravujú typovou zmluvou, niekoľkokrát zmenenou, ktorej predmetom je zriadenie a využívanie systému týkajúceho sa zberu a triedenia obalov. Podľa týchto zmlúv o poskytnutí služieb uzavretých medzi DSD a 537 miestnymi podnikmi každý z týchto podnikov disponuje výlučnou právomocou uskutočňovať v určenej zóne zber obalov na účet DSD. Keď sú tieto obaly vytriedené, premiestnia sa do recyklačného centra, aby sa v ňom zhodnotili.

20 Zmluva o poskytnutí služieb je predmetom rozhodnutia Komisie 2001/837/ES zo 17. septembra 2001 v konaní začatom podľa článku 81 ES a článku 53 Dohody o EHP (veci COMP/34493 — DSD, COMP/37366 — Hofmann + DSD, COMP/37299 — Edelhoff + DSD, COMP/37291 — Rechmann + DSD, COMP/37288 — ARGE a päť ďalších podnikov + DSD, COMP/37287 — AWG a päť ďalších podnikov + DSD, COMP/37526 — Feldhaus + DSD, COMP/37254 — Nehlsen + DSD, COMP/37252 — Schönmakers + DSD, COMP/37250 — Altvater + DSD, COMP/37246 — DASS + DSD, COMP/37245 — Scheele + DSD, COMP/37244 — SAK + DSD, COMP/37243 — Fischer + DSD, COMP/37242 — Trienekens + DSD, COMP/37267 — Interseroh + DSD) (Ú. v. ES L 319, s. 1). Toto rozhodnutie je predmetom žaloby o neplatnosť podanej žalobcom vo veci T-289/01, Duales System Deutschland/Komisia.

## Skutkové okolnosti

21 DSD 2. septembra 1992 doručil Komisii okrem svojich stanov určitý počet zmlúv, medzi inými aj zmluvu o užívaní loga a zmluvu o poskytovaní služieb na účely získania negatívneho atestu alebo rozhodnutia o udelení výnimky.

22 Po uverejnení oznámenia 23. júla 1997 v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* (Ú. v. ES C 100, s. 4) v súlade s článkom 19 ods. 3 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962, prvého nariadenia implementujúceho články [81] a [82 ES] (Ú. v. ES L 13, 1962, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3), v ktorom Komisia oznámila svoj úmysel podporiť doručené zmluvy, jej boli doručené pripomienky dotknutých tretích osôb týkajúce sa najmä rôznych aspektov uplatnenia zmluvy o užívaní loga. Osobitne tieto dotknuté tretie osoby poukázali na údajné skreslenie hospodárskej súťaže vyplývajúce z platenia dvojitého poplatku v prípade účasti na systéme DSD a na systéme iného poskytovateľa služieb.

23 DSD predložil 15. októbra 1998 Komisii sériu záväzkov, aby sa vyhol tomu, že výrobcovia a predajcovia obalov patriacich do systému DSD budú platiť dvojitý poplatok v prípade, keď sa zúčastňujú na inom hromadnom systéme pôsobiacom na spolkovej úrovni. Osobitne DSD predpokladal situáciu, v ktorej sú hromadné systémy obmedzené na jeden alebo viac spolkových krajín zriadené súbežne so systémom DSD. Za tohto predpokladu obaly rovnakého typu a od rovnakého predajcu alebo výrobcu môžu byť odobraté v týchto spolkových krajinách jedným z nových hromadných systémov a v iných spolkových krajinách systémom DSD a záväzok DSD v tejto súvislosti bol (odôvodnenia č. 4, 58 a 59 napadnutého rozhodnutia):

„Ak iné systémy ako [systém DSD] pôsobiace na spolkovom stupni boli uvedené a úradne schválené najvyššími orgánmi spolkovej krajiny v súlade s § 6 ods. 3 dekrétu o obaloch, [DSD] je oprávnený uplatniť zmluvu o užívaní loga takým

spôsobom, aby členovia mali možnosť zúčastniť sa na jednom z týchto systémov pre časť svojich obalov. [DSD] neprijme teda žiadny poplatok podľa zmluvy o užívaní loga pre obaly zozbierané týmito systémami s tým, že tento druhý typ zberu musí byť preukázaný dôkazmi. Druhá podmienka stanovená na oslobodenie od poplatku za obaly označené logom [Der Grüne Punkt] spočíva v tom, že ochrana ochrannej známky [Der Grüne Punkt] nebude dotknutá."

24 Komisia 3. novembra 1999 dospela k záveru, že séria záväzkov predložených DSD 15. októbra 1998 mala tiež zahrnúť individuálne systémy používané na zneškodnenie časti obalov a nemala sa obmedziť iba na hromadné systémy.

25 Dňa 15. novembra 1999 niektorí výrobcovia obalov zaslali sťažnosť Komisii. Tvrdili, že zmluva o používaní loga bránila uvedeniu individuálneho systému odobratia obalov. Domnievali sa, že užívanie loga, hoci ide o účinné poskytovanie služby zneškodnenia odpadov prostredníctvom DSD, predstavovalo zneužitie dominantného postavenia DSD.

26 Listom z 13. marca 2000 DSD predložil Komisii dva dodatočné záväzky. Jeden z nich sa týkal prípadu, v ktorom si výrobcovia a predajcovia obalov zvolili individuálny systém pre časť ich obalov a pre zvyšnú časť pristúpili k systému DSD. V tomto prípade sa DSD zaviazal neprijímať poplatok podľa zmluvy o užívaní loga pre časť obalov odobratú individuálnym systémom za podmienky, že sa mu predložia dôkazy o tomto druhom type zberu. Tieto dôkazy sa mali predložiť v súlade s požiadavkami uvedenými v prílohe I bode 2 dekrétu o obaloch. DSD vo svojom liste z 13. marca 2000 tiež uviedol, že sa mu nezdá nutné zmeniť sériu záväzkov predložených 15. októbra 1998 (pozri odôvodnenia č. 7, 60 a 61 napadnutého rozhodnutia).

27 Dňa 3. augusta 2000 Komisia zaslala DSD oznámenie o výhradách, na ktoré DSD odpovedal listom z 9. októbra 2000.

28 Dňa 20. apríla 2001 Komisia prijala rozhodnutie 2001/463/ES týkajúce sa konania o uplatnení článku 82 ES (vec COMP D3/34493 — DSD) (Ú. v. ES L 166, s. 1, ďalej len „napadnuté rozhodnutie").

**Konanie a návrhy účastníkov konania**

29 Žalobca podal do kancelárie Súdu prvého stupňa 5. júla 2001 žalobu na základe článku 230 štvrtého odseku ES, ktorou navrhuje, aby Súd prvého stupňa zrušil napadnuté rozhodnutie.

30 Samostatným podaním zapísaným do registra kancelárie Súdu prvého stupňa toho istého dňa podal žalobca podľa článku 242 ES návrh na odklad výkonu článku 3 tohto rozhodnutia, ako aj článkov 4, 5, 6 a 7 v rozsahu, v akom tieto články odkazujú na článok 3, až do rozhodnutia Súdu prvého stupňa vo veci samej.

31 Uznesením z 15. novembra 2001, Duales System Deutschland/Komisia (T-151/01 R, Zb. s. II-3295), predseda Súdu prvého stupňa zamietol návrh na odklad výkonu napadnutého rozhodnutia.

32 Podaniami zapísanými do kancelárie Súdu prvého stupňa 16., 19. a 20. júla 2001 Vfw AG, Landbell AG für Rückhol-Systeme (ďalej len „Landbell") a BellandVision GmbH podali návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov Komisie. Tieto návrhy na vstup vedľajšieho účastníka do konania boli doručené účastníkom konania, ktorí k nemu predložili svoje pripomienky v stanovených lehotách.

33 Uznesením z 5. novembra 2001 Súd prvého stupňa (piata komora) vyhovel návrhu týchto troch podnikov a tie predložili svoje pripomienky 7. februára 2002.

34 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (prvá komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania zaslal účastníkom konania sériu otázok pre ústne odpovede na pojednávaní. Tieto otázky sa týkali rôznych etáp postupu zberu a zhodnotenia obalov a podmienok, v ktorých mohla existovať hospodárska súťaž medzi individuálnymi a hromadnými systémami. Súd prvého stupňa tiež vyzval Komisiu na predloženie dokumentu označeného nemeckými orgánmi v rámci správneho konania. Komisia zaslala tento dokument 26. júna 2006.

35 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 11. a 12. júla 2006.

36 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil napadnuté rozhodnutie,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

37 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

38 Vfw navrhuje, aby Súd prvého stupňa zamietol žalobu.

39 Landbell navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

40 BellandVision navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

## Právny stav

41 Pred skúmaním tvrdení účastníkov konania o prípustnosti a o veci samej je potrebné vysvetliť obsah napadnutého rozhodnutia.

### A — *Napadnuté rozhodnutie*

42 Na rozdiel od dekrétu, v ktorom nie je upresnené, či je možné spojiť individuálny systém a hromadný systém alebo tiež pristúpiť k viacerým hromadným systémom na odobratie a zhodnotenie obalov uvedených na trh, napadnuté rozhodnutie vychádza z možnosti výrobcu alebo predajcu obalov spojiť tieto rozdielne systémy na účely splnenia povinností, ktoré im vyplývajú z dekrétu.

43 V tomto kontexte sa právne posúdenie Komisie delí na dve časti: prvá časť je venovaná analýze konania DSD vzhľadom na článok 82 ES (odôvodnenia č. 65 až 160 a článok 1 napadnutého rozhodnutia) a druhá skúmaniu opatrení umožňujúcich Komisii na základe článku 3 ods. 1 nariadenia č. 17 ukončiť konštatované zneužívanie (odôvodnenia č. 161 až 167 a články 3 až 7 napadnutého rozhodnutia). Napadnuté rozhodnutie sa nevyjadruje k zákonnosti konania DSD vzhľadom na článok 86 ods. 2 ES.

1. *O možnosti spojiť viaceré systémy odobratia a zhodnotenia na účely splnenia povinností vyplývajúcich z dekrétu o obaloch (zmiešané systémy)*

44 Možnosť využívať viaceré systémy odobratia a zhodnotenia na účely splnenia povinností vyplývajúcich z dekrétu o obaloch (ďalej len „zmiešané systémy") predstavuje požiadavku napadnutého rozhodnutia, v ktorom Komisia predpokladá tieto tri prípady (odôvodnenie č. 101 napadnutého rozhodnutia):

— prípad č. 1 zodpovedá prípadu, v ktorom výrobca alebo predajca používa (vnútroštátny) hromadný systém DSD pre časť svojich obalov a používa iný (spolkový) hromadný systém pre zbytok obalov,

— prípad č. 2 zodpovedá prípadu, v ktorom výrobca alebo predajca používa systém DSD pre časť svojich obalov a pre iné obaly používa individuálny systém,

— prípad č. 3 zodpovedá prípadu, v ktorom výrobca alebo predajca zverí zneškodňovanie všetkých obalov v Nemecku systémom konkurujúcim DSD, ale v iných členských štátoch pristúpi k systému užívajúcemu logo Der Grüne Punkt.

45 Napadnuté rozhodnutie vysvetľuje niekoľko prvkov umožňujúcich stanovenie možnosti využívania zmiešaných systémov. Rozhodnutie tak uvádza, že z pripomienok nemeckých orgánov (odôvodnenie č. 20 napadnutého rozhodnutia) vyplýva, že dekrét umožňuje spojiť individuálny systém a hromadný systém s účasťou na hromadnom systéme iba pre odobratie časti obalov uvedených na trh. Za tohto predpokladu však nemecké orgány upresňujú, že treba jasne definovať ako pre spotrebiteľov, tak aj pre orgány, ktoré obaly podliehajú povinnosti odobratia v predajných miestach alebo v ich bezprostrednej blízkosti a ktoré tejto povinnosti

nepodliehajú (odôvodnenie č. 20 napadnutého rozhodnutia). Napadnuté rozhodnutie tiež zdôrazňuje, že z neskoršej odpovede nemeckých orgánov vyplýva, že § 6 ods. 3 dekrétu neimplikuje, že je možné len využitie jediného systému. Nemecké orgány tak nikdy nemali v úmysle umožniť uvedenie len jedného hromadného systému v celej krajine alebo v každej spolkovej krajine (odôvodnenie č. 23 napadnutého rozhodnutia).

46 Pripomienky nemeckých orgánov umožňujú konštatovať, že alternatívny výklad dekrétu, podľa ktorého výrobca alebo predajca obalov môže využívať individuálny systém alebo hromadný systém na to, aby dodržal svoje povinnosti, nebráni zmiešanému systému. Okrem toho Súd prvého stupňa uvádza, že žalobca v predmetnej veci nepopiera možnosť výrobcu alebo predajcu obalov využiť zmiešaný systém, ale popiera skôr posúdenie jeho správania Komisiou, pokiaľ ide o článok 82 ES a článok 3 ods. 1 nariadenia č. 17.

2. *Posúdenie týkajúce sa článku 82 ES*

47 Podľa napadnutého rozhodnutia je DSD jediný podnik, ktorý ponúka hromadný systém na celom nemeckom území a systém DSD zbiera približne 70 % predajných obalov v Nemecku a približne 82 % predajných obalov zozbieraných v Nemecku od spotrebiteľov (odôvodnenie č. 95 napadnutého rozhodnutia). Dominantné postavenie DSD nie je v tejto veci spochybnené.

48 V predmetnej veci zneužitie dominantného postavenia opísané v napadnutom rozhodnutí spočíva v skutočnosti, že poplatok, ktorý prijíma DSD od výrobcov a predajcov obalov, ktorí pristúpia k systému DSD, nie je podmienený účinným

používaním tohto systému, ale je vypočítaný na základe počtu obalov označených logom Der Grüne Punkt, ktoré títo výrobcovia a predajcovia uvedú na trh v Nemecku (§ 4 ods. 1 a článok 5 ods. 1 zmluvy). Výrobcovia a predajcovia, ktorí pristúpia k systému DSD, musia umiestniť logo Der Grüne Punkt na každý z obalov doručených DSD a určených na spotrebu v Nemecku (§ 3 ods. 1 zmluvy). Podľa rozhodnutia tak DSD zneužíva svoje dominantné postavenie nespojením poplatku podľa zmluvy s účinným používaním systému DSD. Z vyšetrovania vedeného Komisiou totiž na základe sťažností klientov alebo konkurentov DSD vyplýva, že spôsob výpočtu poplatku plateného DSD prekáža snahe niektorých výrobcov obalov, klientov systému DSD, aby mohli využívať ich vlastný individuálny systém alebo iný hromadný systém pre časť obalov, ktoré uvádzajú na trh (odôvodnenia č. 100 až 102 napadnutého rozhodnutia).

49 V tejto súvislosti napadnuté rozhodnutie uvádza, že riešenie ponúknuté DSD, a to upustenie od umiestnenia loga Der Grüne Punkt na obaly, ktoré nepatria do systému DSD, ale do iného systému, či už ide o individuálny alebo hromadný systém, zlyháva vo vzťahu k hospodárskej skutočnosti „v nie nezanedbateľnom počte prípadov" (odôvodnenie č. 103 napadnutého rozhodnutia). Takéto riešenie totiž vyžaduje selektívne označenie obalov (s alebo bez loga Der Grüne Punkt), čo sa vyjadruje značným zvýšením nákladov v prípade jednotného odovzdania obalov alebo využitia rôznych distribučných okruhov (odôvodnenia č. 104 a 105 napadnutého rozhodnutia). Navyše takéto riešenie vyžaduje od výrobcov a predajcov obalov, ktorí využívajú zmiešané systémy, aby zabezpečili, že obaly označené logom Der Grüne Punkt boli riadne umiestnené na miestach, kde systém DSD odoberie tieto obaly a že tie obaly, na ktorých nie je umiestnené toto logo, budú umiestnené na miestach, kde ich odobratie zabezpečia iné systémy, čo je v praxi nemožné (odôvodnenie č. 106 napadnutého rozhodnutia). Nakoniec vzhľadom na skutočnosť, že často až po kúpe zabaleného výrobku alebo prípadne po jeho použití sa konečný spotrebiteľ rozhodne, či umiestni obal do hromadného systému v blízkosti jeho obydlia alebo či ho prinesie do predajného miesta na účely jeho vrátenia do hromadného systému, je nemožné prideliť časť obalov označených logom Der Grüne Punkt jednému alebo druhému typu zberu (odôvodnenie č. 107 napadnutého rozhodnutia).

50 V napadnutom rozhodnutí sa Komisia domnieva, že účinky zneužitia, označené, pokiaľ ide o režim poplatku spojený so zmluvou o užívaní loga, sú dvojaké. Na jednej strane výlučne podriadením poplatku užívaniu loga DSD vystavuje podniky, ktoré nevyužívajú službu prenesenia povinnosti zneškodňovania obalov alebo ktoré ju využívajú iba pre časť obalov, nespravodlivým cenám a podmienkam obchodu. Z dôvodu nadmernej rozdielnosti medzi nákladmi poskytovania služby a jej cenou ide o prípad zneužívania dominantného postavenia v zmysle článku 82 ods. 2 písm. a) ES (odôvodnenia č. 111 až 113 napadnutého rozhodnutia). Na druhej strane z dôvodu režimu poplatku definovaného zmluvou o užívaní loga nie je hospodársky výnosné pre dotknuté podniky pristúpiť ku konkurenčnému individuálnemu alebo hromadnému systému, pretože tieto podniky musia buď zaplatiť poplatok DSD okrem odmeny dlžnej konkurentovi, alebo vytvoriť rozdielne trasy obalov a distribučné obvody. Režim poplatkov tak sťažuje prístup konkurentov systému DSD na trh (pozri odôvodnenia č. 114 a 115 napadnutého rozhodnutia).

51 Komisia podrobnejšie opisuje zneužitie vytvorené zmluvným poplatkom v troch už citovaných prípadoch. Pokiaľ ide o prípad č. 1 týkajúci sa zmiešaného systému spájajúceho používanie vnútroštátneho hromadného systému DSD a iného spolkového hromadného systému, napadnuté rozhodnutie uvádza, že táto hypotéza v súčasnosti vyžaduje buď umiestnenie označenia rozdielneho podľa použitého systému, alebo zaplatenie poplatku dlžného podľa oboch systémov. Pre DSD má tak vyžadovanie zaplatenia poplatku za celkové množstvo obalov uvedených na trh v Nemecku za následok zbavenie účasti na spolkovom hromadnom systéme akejkoľvek hospodárskej výnosnosti (pozri odôvodnenia č. 118 až 123 napadnutého rozhodnutia).

52 Ako reakciu na tento problém sa DSD zaviazal v rámci správneho konania (odôvodnenia č. 58 a 59 napadnutého rozhodnutia) uplatniť zmluvu o užívaní loga takým spôsobom, aby dotknutí výrobcovia a predajcovia mali možnosť zúčastniť sa na inom hromadnom systéme pre časť svojich obalov, ale za podmienky, že o tom predložia dôkaz a nezasiahnu do ochrannej známky Der Grüne Punkt. DSD odmietol zrušiť podmienku týkajúcu sa ochrany ochrannej známky, čo okrem iného

nebolo vysvetlené. Napadnuté rozhodnutie uvádzalo, že tento záväzok nepostačoval na to, aby rozptýlil pochybnosti vyjadrené Komisiou (pozri odôvodnenia č. 122 a 123 napadnutého rozhodnutia).

53 Pokiaľ ide o prípad č. 2 týkajúci sa zmiešaného systému spájajúceho používanie individuálneho systému a systému DSD, napadnuté rozhodnutie vysvetľuje, že pre DSD vyžadovanie zaplatenia poplatku za celkové množstvo obalov uvedených na trh v Nemecku má za následok vylúčenie účasti na individuálnom systéme pre časť týchto obalov (pozri odôvodnenia č. 124 až 128 napadnutého rozhodnutia).

54 Ako reakciu na tento problém sa DSD zaviazal v rámci správneho konania (odôvodnenia č. 60 a 61 napadnutého rozhodnutia) nevyberať poplatok podľa zmluvy pre časť obalov odobratých individuálnym systémom, ale za podmienky, že sa o tom predloží dôkaz. V tomto záväzku DSD tiež upresnil, že užívanie loga Der Grüne Punkt sa obmedzuje na obaly odobraté systémom DSD a že nemohlo byť preto umiestnené na obaly odobraté individuálnym systémom. Komisia sa domnievala, že už nebolo predstaviteľné v praxi uviesť rozdielne trasy obalov a distribučné obvody, keďže bolo takmer nemožné, aby dotknutý výrobca alebo predajca obalov mohol v tomto štádiu určiť, ktoré obaly spotrebiteľ vráti do hromadného systému a ktoré do individuálneho systému. Komisia sa preto domnievala, že tento záväzok nepostačoval na rozptýlenie jej pochybností o situácii hospodárskej súťaže (pozri odôvodnenia č. 127 a 128 napadnutého rozhodnutia).

55 Pokiaľ ide o prípad č. 3, ktorý predpokladá neúčasť na systéme DSD v Nemecku, ale účasť na systéme odobratia a zneškodňovania, ktorý užíva logo Der Grüne Punkt

v inom členskom štáte, teda prípad, v ktorom DSD môže žiadať zaplatenie poplatku v Nemecku, napadnuté rozhodnutie uvádza, že záväzok a vyhlásenie DSD uvedené v rámci správneho konania umožňujú odpovedať na problémy označené Komisiou v tomto ohľade (pozri odôvodnenia č. 62 až 64 a 129 až 135 napadnutého rozhodnutia).

56 Napadnuté rozhodnutie upresňuje, že zistené zneužitie nie je odôvodnené údajnou nezlučiteľnosťou medzi ustanoveniami dekrétu a umiestnením loga Der Grüne Punkt na obaly, pre ktoré žiadna služba prevzatia povinnosti zneškodňovania obalov nie je zabezpečená (pozri odôvodnenia č. 136 až 142 napadnutého rozhodnutia). Nie je tiež odôvodnená potreba chrániť rozlišovaciu spôsobilosť loga Der Grüne Punkt (pozri odôvodnenia č. 143 až 153 napadnutého rozhodnutia). V tomto bode rozhodnutie odkazuje na rozsudok Kammergericht Berlín (Spolkový súd v Berlíne, Nemecko) zo 14. júna 1994 a uvádza, že základná funkcia tohto loga je naplnená, „ak upozorňuje spotrebiteľa, že má možnosť zneškodniť obal prostredníctvom DSD". Úloha tohto loga nevyžaduje, aby bolo umiestnené výlučne na obaloch patriacich do systému DSD v prípade zberu iba časti obalov týmto systémom (pozri odôvodnenie č. 145 napadnutého rozhodnutia).

57 Napadnuté rozhodnutie tiež uvádza, že obchod medzi členskými štátmi môže byť citeľne dotknutý zneužívaním dominantného postavenia vytvoreného sporným zmluvným poplatkom vzhľadom na okolnosti vlastné odobratiu a zhodnoteniu obalov v Nemecku a na spoločnom trhu (pozri odôvodnenia č. 155 až 160 napadnutého rozhodnutia). Účinok na obchod medzi členskými štátmi okrem toho nie je v predmetnej veci spochybnený.

58 V závere svojho posúdenia podľa článku 82 ES napadnuté rozhodnutie uvádza, že v niektorých hypotézach správanie DSD spočívajúce vo vyžadovaní zaplatenia poplatku za všetky obaly uvádzané na trh v Nemecku s logom Der Grüne Punkt

predstavuje zneužitie dominantného postavenia. Toto porušenie článku 82 ES je označené v článku 1 napadnutého rozhodnutia týmito termínmi:

„Správanie [DSD] spočívajúce vo vyžadovaní, v súlade s článkom 4 ods. 1 prvou vetou a článkom 5 ods. 1 prvou vetou zmluvy o užívaní loga, zaplatenia poplatku za všetky predajné obaly uvedené na trh v Nemecku s logom [Der Grüne Punkt] je nezlučiteľné so spoločným trhom, ak podniky dotknuté podľa dekrétu o obaloch:

a) sa obrátia na službu prevzatia povinnosti zneškodňovania odpadov stanovenej v článku 2 zmluvy o užívaní loga iba pre časť obalov [prípad č. 1 a 2] alebo sa naň neobrátia, ale uvedú na trh v Nemecku štandardizovaný obal, tiež uvedený na trh v inom členskom štáte [Európskeho hospodárskeho priestoru], pre ktorý pristúpia k systému odobratia používajúceho logo [Der Grüne Punkt] [prípad č. 3], a

b) preukážu, že čo sa týka celkového alebo čiastočného množstva obalov, pre ktoré nevyužijú službu prevzatia povinnosti zneškodňovania odpadov, sa oslobodia od povinností odobratia, ktoré im ukladá dekrét o obaloch, prostredníctvom konkurenčných hromadných systémov alebo individuálnych systémov."

3. *Posúdenie týkajúce sa článku 3 ods. 1 nariadenia č. 17*

59 Po konštatovaní zneužitia dominantného postavenia napadnuté rozhodnutie určuje podľa článku 3 ods. 1 nariadenia č. 17 spôsob, akým DSD musí ukončiť zistené

porušovanie (odôvodnenia č. 161 až 167 a články 2 až 7 napadnutého rozhodnutia).

60 Hlavné z týchto opatrení núti DSD nevyberať poplatok za množstvá obalov uvedených na trh v Nemecku s logom Der Grüne Punkt, pre ktoré sa nevyužíva služba prevzatia povinnosti zneškodňovania odpadov a pre ktoré povinnosti uložené v dekréte o obaloch sú splnené iným spôsobom. Toto opatrenie definované v článku 3 napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o prípady č. 1 a 2, je takéto:

„DSD je povinný zaviazať sa vo vzťahu k všetkým zmluvným stranám zmluvy o užívaní loga nevyberať poplatok za množstvá predajných obalov uvedených na trh v Nemecku s logom [Der Grüne Punkt], pre ktoré sa nevyužíva služba prevzatia povinnosti zneškodňovania odpadov v súlade s § 2 tejto zmluvy o užívaní loga a pre ktoré povinnosti uložené dekrétom o obaloch sú splnené iným spôsobom.

Záväzok uvedený v prvom odseku nahrádza odchylné ustanovenie uvedené v § 4 ods. 1 druhej vete zmluvy o užívaní loga."

61 Okrem toho v článku 5 napadnutého rozhodnutia Komisia ďalej uvádza dôkazné pravidlá vyžadované v týchto prípadoch:

„1. [Prípad č. 1] Ak sú časť alebo všetky obaly odobraté konkurenčným hromadným systémom, potvrdenie správcu systému potvrdzujúce, že zodpovedajúce množstvo je

prevzaté týmto konkurenčným hromadným systémom, predstavuje dostatočný dôkaz, že povinnosti uložené dekrétom o obaloch uvedené v článkoch 3 a 4 sú splnené iným spôsobom.

2. [Prípad č. 2] Ak sú časť alebo všetky obaly odobraté individuálnym systémom, postačuje neskoršie predloženie potvrdenia nezávislého znalca uvádzajúce, že povinnosti odobratia a zhodnotenia sa splnili. Potvrdenie môže byť vydané buď jednotlivo pre každého výrobcu alebo predajcu, alebo pre súhrn podnikov zúčastňujúcich sa na individuálnom systéme.

3. DSD nemôže v žiadnom prípade vyžadovať, aby sa predložilo potvrdenie pred dátumom stanoveným dekrétom o obaloch.

4. Pokiaľ ide o dôkazy, ktoré je potrebné predložiť DSD, stačí, nezávisle na príslušnom znení dekrétu o obaloch, aby potvrdenie zmluvným partnerom potvrdzovalo, že požiadavky odobratia a zhodnotenia sú splnené pre určitý objem obalov.

5. Ak by potvrdenie malo obsahovať ďalšie údaje, tieto môžu zostať neuvedené.

6. Potvrdenie správcu systému, ako aj potvrdenie nezávislého experta možno nahradiť osvedčením audítora, ktorý potvrdí, že povinnosti uložené dekrétom o obaloch sú splnené pre určité množstvo obalov.

7. Žiadne iné ustanovenie zmluvy o užívaní loga nemožno uplatniť spôsobom, ktorý by mal za následok zvýšenie požiadaviek týkajúcich sa dôkazov, ktoré je potrebné predložiť DSD."

62 Článok 4 rozhodnutia predpokladá osobitnú situáciu prípadu č. 3:

„1. DSD nie je oprávnený vyberať poplatok za obaly odobraté v inom členskom štáte systémom odobratia a zhodnotenia s užitím loga [Der Grüne Punkt], a ktoré sú uvedené na trh na území uplatnenia dekrétu o obaloch s logom, za podmienky, že sa potvrdí, že povinnosti uložené dekrétom o obaloch sú splnené iným spôsobom ako pristúpením k systému uvedenému DSD v súlade s § 6 ods. 3 dekrétu.

2. DSD môže podriadiť oslobodenie od poplatku podmienke, že na obaloch uvedených v odseku 1 v blízkosti loga [Der Grüne Punkt] sa pozornosť konečného spotrebiteľa pritiahne poznámkou v tom zmysle alebo akoukoľvek inou vhodnou formou na skutočnosť, že obal nie je odobratý systémom uvedeným DSD v súlade s § 6 ods. 3 dekrétu.

3. V prípade nezhody o čitateľnosti poznámky účastníci požiadajú Komisiu v lehote jedného týždňa potom, čo účastník alebo obaja účastníci konštatovali nezhodu, aby vymenovala znalca.

Úlohou znalca je zistiť v lehote štyroch týždňov, či rôzne vypracovania poznámky uvedené účastníkmi zodpovedajú požiadavkám uvedeným v odseku 2 vzhľadom na základné funkcie obalu..."

63 V tomto kontexte treba preskúmať tvrdenia účastníkov konania.

B — *O prípustnosti žaloby*

1. *O prípustnosti žaloby v časti týkajúcej sa článku 4 napadnutého rozhodnutia*

64 Komisia tvrdí, že žaloba smeruje k zrušeniu napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu bez toho, aby poukázala na osobitnú situáciu uvedenú v článku 4, ktorá je oddeliteľná od zvyšku napadnutého rozhodnutia. Mlčanie žalobcu o tomto bode nie je v súlade s ustanoveniami článku 44 ods. 1 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa a žaloba by mala byť neprípustná v časti týkajúcej sa článku 4 napadnutého rozhodnutia.

65 Žalobca tvrdí, že žaloba obsahuje v súlade s požiadavkami rokovacieho poriadku jasné a presné zhrnutie skutočností a právnych dôvodov, ktoré umožňuje Komisii pripraviť jej obranu a Súdu prvého stupňa jeho preskúmanie (uznesenie Súdu prvého stupňa z 28. apríla 1993, De Hoe/Komisia, T-85/92, Zb. s. II-523, bod 20). Osobitne žaloba uvádza dôvody, pre ktoré sporné ustanovenia zmluvy o užívaní loga nemôžu byť považované za zneužívajúce vzhľadom na článok 82 ES, čo by malo za následok zbavenie akéhokoľvek základu opatrení uvedených v článku 4 napadnutého rozhodnutia.

66 Súd prvého stupňa uvádza, že napadnuté rozhodnutie charakterizuje zneužitie dominantného postavenia (článok 1) a ukladá z tohto dôvodu DSD určité povinnosti, aby zabránil tomuto zneužívaniu (články 3 až 7). Osobitne Komisia v článku 4 napadnutého rozhodnutia ukladá povinnosť smerujúcu k zabráneniu zneužívania dominantného postavenia v prípade, ak sa výrobca alebo predajca snaží

uviesť na trh obaly v inom členskom štáte ako v Nemecku pristúpením k systému odobratia a zhodnotenia, ktorý užíva logo Der Grüne Punkt, ale ktorý pre rovnaké obaly uvádzané na trh v Nemecku plní svoje povinnosti bez účasti na systéme DSD.

67 V rámci prvého žalobného dôvodu vychádzajúceho z porušenia článku 82 ES sa žalobca domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia v časti, v ktorej sa nesprávne konštatuje existencia zneužitia dominantného postavenia. Ak Súd prvého stupňa uzná tento žalobný dôvod, všetky povinnosti uložené DSD napadnutým rozhodnutím, smerujúce k ukončeniu tohto zneužívania, by mali byť zrušené bez toho, aby bolo nutné preskúmať osobitnú situáciu uvedenú v článku 4 napadnutého rozhodnutia.

68 Rovnako v rámci druhého žalobného dôvodu vychádzajúceho z porušenia článku 3 nariadenia č. 17 a porušenia zásady proporcionality sa žalobca domáha zrušenia povinnosti uloženej v článku 4 napadnutého rozhodnutia v časti, v ktorej je neúmerná vzhľadom na možnosť oddelene označiť obaly alebo upustiť od používania ochrannej známky „Der Grüne Punkt", v ktorej núti DSD uskutočniť svoje plnenia s tým, že bude vyplatený neskôr; v ktorej vylučuje zaplatenie poplatku iba za užívanie ochrannej známky.

69 Je nutné konštatovať, že žaloba spĺňa formálne podmienky stanovené v článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku a že Súd prvého stupňa tak môže vykonávať svoje preskúmanie. Žiadosť Komisie smerujúca ku konštatovaniu neprípustnosti žaloby v časti týkajúcej sa článku 4 napadnutého rozhodnutia musí byť v dôsledku toho odmietnutá.

2. *O uvádzaní dôvodov počas konania*

70 Komisia tvrdí, že replika obsahuje tri nové dôvody týkajúce sa nového výkladu zmluvy o užívaní loga (pozri bod 115 nižšie), kritiky uvedenia pôvodného znenia dekrétu o obaloch pri uvádzaní skutočností napadnutého rozhodnutia a skutočnosti, že spotrebiteľ nemôže žiadať od individuálnych systémov zber obalov v blízkosti jeho obydlia. Tieto dôvody musia byť preto vyhlásené za neprípustné.

71 Súd prvého stupňa uvádza, že podľa článku 48 ods. 2 prvého pododseku rokovacieho poriadku uvádzanie nových dôvodov je prípustné počas konania len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania. V tejto súvislosti dôvod, ktorý predstavuje rozšírenie dôvodu skôr uvedeného priamo alebo implicitne v žalobe a ktorý má úzky vzťah s týmto dôvodom, musí byť vyhlásený za prípustný (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 10. apríla 2003, Travelex Global and Financial Services a Interpayment Services/Komisia, T-195/00, Zb. s. II-1677, body 33 a 34, a tam citovanú judikatúru).

72 V predmetnej veci údajné nové dôvody kritizované Komisiou v skutočnosti predstavujú iba tvrdenia rozvinuté žalobcom v odpovedi na argumentáciu Komisie vo vyjadrení k žalobe podľa prvého dôvodu vychádzajúceho z porušenia článku 82 ES.

73 V dôsledku toho námietka neprípustnosti vznesená Komisiou, pokiaľ ide o uvádzanie nových dôvodov počas konania, musí byť odmietnutá.

3. *O prihliadnutí na niektoré prílohy predložené žalobcom*

a) O prílohách pripravených advokátom C. Weidemannom

74 Komisia zdôrazňuje, že prílohy pripravené pánom C. Weidemannom, jedným z advokátov DSD, týkajúce sa environmentálnej správy hospodárstva obalov v Nemecku (príloha A žaloby) a odôvodnenia systému DSD vzhľadom na článok 86 ES (príloha A repliky), obsahujú vysvetlenia, ktoré nie sú prevzaté do vyjadrení žalobcu. Súd prvého stupňa tak nemôže na tieto prílohy prihliadať, keďže tvrdenie o porušení právnej úpravy sa nemôže vykonať jednoduchým odkazom na prílohy.

75 Súd prvého stupňa uvádza, že na zabezpečenie právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti je na to, aby bola žaloba prípustná, potrebné, aby všetky podstatné skutkové a právne skutočnosti, na ktorých sa zakladá, hoci len stručne, ale ucelene a zrozumiteľne, vyplývali z textu samotnej žaloby (rozsudok Súdneho dvora z 15. decembra 1961, Société Fives Lille Cail a i./Vysoký úrad, 19/60, 21/60, 2/61 a 3/61, Zb. s. 561, 588; rozsudok Súdu prvého stupňa z 21. septembra 2005, EDP/Komisia, T-87/05, Zb. s. II-3745, bod 155, a tam citovaná judikatúra). V tejto súvislosti ak sa obsah žaloby môže v konkrétnych bodoch podoprieť a doplniť odkazom na výňatky z dokumentov, ktoré tvoria jej prílohu, všeobecný odkaz na iné písomnosti, hoci aj pripojené k žalobe, nemôže nahradiť nedostatok základných prvkov právnej argumentácie, ktoré podľa článku 44 ods. 1 rokovacieho poriadku tvoria náležitosti žaloby (uznesenie Súdu prvého stupňa z 21. mája 1999, Asia Motor France a i./Komisia, T-154/98, Zb. s. II-1703, bod 49; rozsudok EDP/Komisia, už citovaný, bod 155, a tam citovaná judikatúra).

76 V predmetnej veci treba konštatovať, že prílohy pripravené advokátom Weidemannom týkajúce sa environmentálnej správy hospodárstva obalov v Nemecku a odôvodnenie systému žalobcu vzhľadom na článok 86 ES predstavujú skutočné vyjadrenia predložené jedným z advokátov, ktorí zastupujú DSD pred Súdom prvého

stupňa. Podstatné prvky právnej argumentácie rozvinuté v týchto prílohách musia byť teda uvedené v žalobe alebo replike, ktorá musí odkazovať na výňatky týchto príloh na účely podpory a doplnenia obsahu a nie sa uspokojiť so súhrnným odkazom na tieto prílohy.

77 Keď teda poukazuje na prvú z týchto príloh, žaloba iba uvádza – bez poskytnutia ďalších vysvetlení – že záver, ku ktorému dospel advokát Weidemann na základe svojho preskúmania environmentálnej správy hospodárstva obalov v Nemecku, je rovnaký ako ten, ktorý je vysvetlený v žalobe bez uvedenia, na ktoré osobitné body tejto prílohy v rozsahu 54 strán sa odkazuje.

78 Iba vo vzťahu k tomuto jedinému údaju, z ktorého vyplýva, že autor prílohy zdieľa analýzu predloženú v prílohe, treba prihliadnuť na prílohu o environmentálnej správe hospodárstva obalov v Nemecku.

79 Pokiaľ ide o druhú prílohu pripravenú advokátom Weidemannom týkajúcu sa odôvodnenia systému DSD vzhľadom na článok 86 ES, je opodstatnené uviesť, že táto príloha v rozsahu 58 strán bola predložená „ako dodatok" v štádiu repliky, ktorá odkazuje „v celom rozsahu na údaje prílohy na výklad dôvodov, ktoré sa vzťahujú na článok 86 ES".

80 V zásade nemožno tieto údaje považovať za dostatočné vzhľadom na už citovanú judikatúru, keďže súhrnný odkaz na prílohu nemôže nahradiť nedostatok základných prvkov právnej argumentácie, ktoré tvoria náležitosti žaloby. Napriek tomu replika predkladá stručný súhrn obsahu tejto prílohy, ktorý dopĺňa argumentáciu uvedenú o tomto bode v žalobe a ako taký umožňuje Komisii pripraviť obranu a Súdu prvého stupňa preskúmať tretí žalobný dôvod vychádzajúci z porušenia článku 86 ods. 2 ES.

81 Za týchto okolností sa treba domnievať, že na prílohu týkajúcu sa odôvodnenia systému žalobcu vzhľadom na článok 86 ES prihliadne Súd prvého stupňa v rozsahu, v akom sa osobitne týka tvrdení výslovne uvedených DSD v jeho písomnostiach.

b) O prieskumoch verejnej mienky pripojených k replike

82 Komisia tvrdí, že žalobca neodôvodnil omeškanie s označením dôkazov tvorených najmä dvoma prieskumami verejnej mienky pripojenými k replike, čo je v rozpore s článkom 48 ods. 1 rokovacieho poriadku.

83 Súd prvého stupňa uvádza, že prieskumy verejnej mienky predložené žalobcom v replike nie sú označením dôkazov v zmysle článku 48 ods. 1 rokovacieho poriadku, ale slúžia na podporu argumentácie predloženej v replike v odpovedi na tvrdenia uvedené v obrane o úlohách ochrannej známky Der Grüne Punkt a konečného spotrebiteľa pri odobratí a zhodnotení obalov.

84 V dôsledku toho námietka neprípustnosti vznesená Komisiou, pokiaľ ide o prieskumy verejnej mienky pripojené k replike, musí byť odmietnutá.

C — *O veci samej*

85 Žalobca uvádza na podporu svojej žaloby tri žalobné dôvody. Prvý vychádza z porušenia článku 82 ES. Druhý vychádza z porušenia článku 3 ods. 1 nariadenia č. 17 a zásady proporcionality. Tretí vychádza z porušenia článku 86 ods. 2 ES.

1. *O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 82 ES*

a) Úvodné pripomienky k téze o bezplatnej nútenej licencii

Tvrdenia účastníkov konania

86 Žalobca tvrdí, že v článku 3 napadnutého rozhodnutia ho Komisia núti udeliť „bezplatnú nútenú licenciu" na jeho ochrannú známku Der Grüne Punkt podnikom, ktoré pristúpia k jeho systému, keďže logo zodpovedajúce tejto ochrannej známke môže byť odteraz kvôli rozhodnutiu umiestnené na všetky obaly nezávisle od dotknutého systému odobratia a zhodnotenia. Podľa judikatúry Súdneho dvora nútená licencia na právo duševného vlastníctva môže byť udelená iba za „výnimočných okolností", a to vtedy, ak sa odmietnutie licencie týka práva duševného vlastníctva, ktorého licencia je nevyhnutná na vykonávanie dotknutej činnosti a je spôsobilé vylúčiť akúkoľvek hospodársku súťaž na odvodenom trhu, a ak toto odmietnutie nie je objektívne odôvodnené (rozsudky Súdneho dvora zo 6. apríla 1995, RTE a ITP/Komisia, nazývaný „Magill", C-241/91 P a C-242/91 P, Zb. s. I-743, body 50 až 56, a z 26. novembra 1998, Bronner, C-7/97, Zb. s. I-7791, bod 39). Keďže žiadna z týchto okolností nebola v predmetnej veci zistená, žiadne zneužitie dominantného postavenia nemôže byť označené na základe článku 82 ES. Na podporu tejto tézy žalobca v podstate uvádza tieto tvrdenia: po prvé ochranná známka Der Grüne Punkt nie je nevyhnutná na účasť na systéme konkurujúcom DSD; po druhé hospodárska súťaž nie je vylúčená spornými zmluvnými ustanoveniami; po tretie viaceré objektívne dôvody odôvodňujú správanie DSD, a to nevyhnutnosť uskutočniť ciele dekrétu, chrániť rôzne funkcie ochrannej známky Der Grüne Punkt, ktorá nemôže byť predmetom nútenej licencie vzhľadom na právo ochranných známok a umožniť riadne fungovanie systému DSD.

87 Komisia podporovaná vedľajšími účastníkmi konania uvádza, že napadnuté rozhodnutie nenúti DSD udeliť bezplatné nútené licencie v rozpore s medzinárodným právom a právom Spoločenstva. Označené zneužitie vyplýva iba zo skutočnosti, že režim poplatku je v rozpore s článkom 82 ES v tom, že DSD vyžaduje, aby bol odmeňovaný za službu, ktorú nezabezpečuje a o ktorej sa preukázalo, že bola zabezpečovaná iným systémom.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

88 V rámci prvého žalobného dôvodu, ktorý sa týka článku 82 ES, žalobca v podstate popiera dôsledky, ktoré vyplývajú z vykonania povinnosti prijatej na základe článku 3 ods. 1 nariadenia č. 17 tak, ako je opísaná v článku 3 napadnutého rozhodnutia (pozri bod 60 vyššie), na účely ukončenia zneužívania dominantného postavenia označeného v článku 1 rozhodnutia (pozri bod 58 vyššie). Podľa žalobcu ho povinnosť definovaná v článku 3 rozhodnutia núti udeliť „bezplatnú nútenú licenciu" na ochrannú známku Der Grüne Punkt pre obaly určené na zneškodnenie systémami konkurujúcimi systému DSD.

89 Napriek tomu kritizujúc zákonnosť takejto nútenej licencie žalobca tvrdí, že ochranná známka Der Grüne Punkt nie je nevyhnutná na účasť na systéme konkurujúcom systému DSD (pozri bod 93 nižšie) a že hospodárska súťaž nie je vylúčená spornými zmluvnými ustanoveniami (pozri bod 95 nižšie). Táto argumentácia znamená, že konanie DSD, ako je označené v článku 1 napadnutého rozhodnutia, nemá vplyv na hospodársku súťaž, a nepredstavuje teda zneužitie dominantného postavenia v zmysle článku 82 ES.

90 Žalobca rovnako tvrdí, že režim poplatku definovaný zmluvou o užívaní loga je odôvodnený úvahami vychádzajúcimi z dekrétu (pozri body 98 až 101 nižšie), z práva ochranných známok (pozri body 103 až 114 nižšie) a z nevyhnutnosti

zabezpečiť riadne fungovanie systému DSD (pozri body 115 a 116 nižšie). Tieto úvahy predstavujú objektívne dôvody režimu poplatku, ktorý je predmetom zneužitia označeného v článku 1 rozhodnutia a tento režim nemôže byť preto považovaný za zneužívajúci vzhľadom na článok 82 ES.

91 Skôr ako preskúmať dôsledky, ktoré by mohli mať tvrdenia žalobcu o povinnosti uloženej v článku 3 napadnutého rozhodnutia — a to podľa DSD o „bezplatnej nútenej licencii" –, ktoré vyplývajú z druhého žalobného dôvodu venovaného porušeniu článku 3 ods. 1 nariadenia č. 17, treba obmedziť posúdenie Súdu prvého stupňa v rámci prvého žalobného dôvodu – ktorý sa týka článku 82 ES – iba na tvrdenia o zneužití dominantného postavenia označenom v článku 1 napadnutého rozhodnutia. Z nedostatku zneužitia dominantného postavenia vzhľadom na článok 82 ES článok 3 napadnutého rozhodnutia je nedôvodný podľa článku 3 ods. 1 nariadenia č. 17, pretože už neexistuje porušenie, ktoré by sa malo ukončiť. *A contrario* v prípade existencie zneužitia dominantného postavenia Komisia disponuje podľa článku 3 ods. 1 nariadenia č. 17 právomocou prinútiť dotknutý podnik ukončiť zistené porušenie.

92 V tomto kontexte treba vysvetliť tvrdenia účastníkov konania týkajúce sa zneužitia dominantného postavenia označeného v napadnutom rozhodnutí.

b) Tvrdenia účastníkov konania týkajúce sa zneužitia dominantného postavenia

i) O neexistencii nevyhnutnosti užívať ochrannú známku Der Grüne Punkt na účasť na systéme konkurujúcom systému DSD

93 Žalobca v prvom rade tvrdí, že nútená licencia na jeho ochrannú známku nie je v zmysle rozsudku Magill vôbec nevyhnutná na umožnenie výrobcovi alebo

predajcovi obalov zvoliť si konkurenčný systém (rozsudky Magill, už citovaný, bod 50, a Bronner, už citovaný, bod 41). O tomto bode sa v napadnutom rozhodnutí Komisia uspokojila s uvedením, že je iba „pohodlnejšie a jednoduchšie" umiestniť ochrannú známku DSD na obaly, pre ktoré sa využíva konkurenčný systém, aby sa vyhlo zvýšeným nákladom spojeným s oddeleným označovaním obalov (pozri odôvodnenia č. 103 až 105 napadnutého rozhodnutia). V tejto súvislosti žalobca zdôrazňuje, že v prípade konkurenčného používania iného systému ako systému DSD môže alebo nemusí byť logo Der Grüne Punkt umiestnené na obaly podľa využívaného systému. Tento postup je okrem iného využívaný vo vinárskom sektore, v ktorom sú ochrannou známkou DSD označené iba fľaše, ktoré sa predávajú v maloobchodných prevádzkach a ktoré sa nevracajú do obchodu, v sektore výstavby a informatiky, v ktorom sú výrobky predávané v obaloch označených ochrannou známkou DSD v prípade dodania do maloobchodných prevádzok a v obaloch neoznačených touto ochrannou známkou v prípade dodania do špecializovaných obchodov alebo profesionálnym klientom a v potravinárskom sektore, v ktorom veľké obaly, konzervy a kartóny nemajú etiketu označenú ochrannou známkou, keď sa dodávajú do priemyslu, reštaurácií a jedální, zatiaľ čo ňou sú označené, keď sa dodávajú do maloobchodných prevádzok. Výrobcovia a predajcovia obalov si môžu teda počínať tak, aby obaly označené logom Der Grüne Punkt boli odložené iba do zariadení systému DSD a aby obaly, na ktorých nie je toto logo, boli odložené iba na miesta, kde konkurenčný systém zabezpečuje ich zneškodňovanie.

94 Komisia, Landbell a BellandVision tvrdia, že oddelené označenie nie je pre výrobcov a predajcov obalov hospodársky výnosné. Vfw tiež pripomína, že DSD vyžadovala od svojich klientov, aby platili poplatok za všetky obaly označené ochrannou známkou Der Grüne Punkt a to nezávisle na skutočnosti, či tieto obaly sú alebo nie sú účinne zneškodnené systémom DSD.

ii) O neexistencii obmedzenia hospodárskej súťaže pri neexistencii nútenej licencie na ochrannú známku Der Grüne Punkt

95 V druhom rade žalobca kritizuje napadnuté rozhodnutie v časti, v ktorej je uvedené (odôvodnenie č. 115), že režim poplatku sťažuje vstup na trh konkurentov systému

DSD, čo nepostačuje na záver o obmedzení hospodárskej súťaže vyžadovanom rozsudkom Magill (rozsudky Magill, už citovaný, bod 56, a Bronner, už citovaný, bod 41). Z dôvodu požiadaviek dekrétu totiž individuálne systémy môžu vo všeobecnosti konkurovať systému DSD iba pre obaly dodané do malých živnostníckych, obchodných, priemyselných podnikov. Na tomto malom segmente trhu existuje okolo 40 individuálnych systémov, ktoré nepoužívajú ochrannú známku Der Grüne Punkt a množstvá pridelené týmto systémom sa zvýšili o viac ako 60 % v rokoch 1997 až 2000. Viaceré veľké distribučné kanály tiež pristúpili k inému systému ako systému DSD, čo je možné bez ťažkostí a bez toho, aby DSD mal povinnosť vydať nútenú licenciu. Nemožno teda hovoriť o ťažšom vstupe na trh.

96 Komisia spochybňuje údaje poskytnuté žalobcom, ktoré sa vysvetľujú reformou z roku 1998 a skutočnosťou, že pôvodne veľmi málo obalov patrilo do individuálnych systémov.

iii) O rôznych odôvodneniach konania DSD

97 V treťom rade žalobca tvrdí, že sporné ustanovenia zmluvy o užívaní loga sú nevyhnutné na to, aby zabezpečili uskutočnenie cieľov dekrétu, chránili rôzne funkcie ochrannej známky Der Grüne Punkt – ktorá v každom prípade nemôže byť predmetom nútenej licencie — a umožniť riadne fungovanie systému DSD.

— O nevyhnutnosti zabezpečiť ciele dekrétu

98 Žalobca vysvetľuje obsah povinnosti transparentnosti spojenej so zásadou zodpovednosti za výrobok, ktorá je upravená v dekréte o obaloch, a ktorej predmetom je

podľa pripomienok nemeckých orgánov „stanoviť s transparentnosťou pre spotrebiteľov a orgány, ktorý obal podlieha povinnosti odobratia v obchode alebo v priamej blízkosti a ktorý obal jej nepodlieha" [odpoveď na otázku č. 2a)]. V prípade využitia hromadného systému má povinnosť transparentnosti formu povinnosti označenia definovanej v bode 4 ods. 2 prílohy I § 6 dekrétu, podľa ktorého „výrobcovia a predajcovia musia oboznámiť so svojou účasťou na hromadnom systéme označením nálepkami alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom", zatiaľ čo v prípade používania individuálneho systému má formu povinnosti označenia definovanej v § 6 ods. 1 tretej vete dekrétu, podľa ktorého „predajca musí v rámci individuálneho systému upozorniť súkromného konečného spotrebiteľa na možnosť vrátiť obal jasne rozpoznateľnými a čitateľnými tabuľami". Táto povinnosť transparentnosti umožňuje dozvedieť sa, či pre daný obal výrobca alebo predajca zodpovedný za tento obal spĺňa tieto povinnosti prostredníctvom individuálneho systému alebo hromadného systému. To tiež umožňuje spotrebiteľovi dozvedieť sa, do ktorého systému musí tento obal priniesť. Obal zúčastňujúci sa na systéme DSD tak musí byť odobratý a zhodnotený týmto systémom a obal zúčastňujúci sa na inom hromadnom systéme alebo individuálnom systéme musí byť odobratý a zhodnotený týmto systémom. Obal nemôže patriť do oboch systémov.

99 Žalobca ďalej vysvetľuje, že článok 3 napadnutého rozhodnutia porušuje povinnosť transparentnosti, pretože je naďalej možné, aby obaly zúčastňujúce sa na konkurenčných systémoch boli označené ochrannou známkou Der Grüne Punkt, ktorá stotožňuje systém DSD. Ak by boli všetky obaly označené touto ochrannou známkou, spotrebiteľ by nemohol poznať tie, ktoré musia byť vrátené do predajného miesta, pretože patria do individuálneho systému a tie, ktoré musia byť odložené v blízkosti jeho obydlia, pretože patria do hromadného systému. V tejto súvislosti žalobca pozoruje, že je nemožné s istotou *ex ante* určiť, či konkrétny obal bude účinne zneškodnený systémom DSD alebo iným systémom, a že je tiež nemožné určiť, hoci aj *ex post*, či spotrebiteľ účinne zneškodnil obal prostredníctvom systému DSD (odôvodnenie č. 134 napadnutého rozhodnutia). Práve preto je v dekréte upresnené, že spotrebiteľ musí byť informovaný jasným označením na to, aby vedel, či sa konkrétny dotknutý obal zúčastňuje na systéme DSD a musí tam byť v dôsledku toho vrátený.

100 Okrem iného žalobca tvrdí, že povinnosť odobratia a zhodnotenia individuálneho systému sa neuplatňuje na obaly zúčastňujúce sa hromadného systému (pozri list Ministerstva životného prostredia spolkovej krajiny Bádensko-Württembersko z 27. novembra 2001, s. 7). Podľa dekrétu sú takéto obaly „oslobodené" od tejto povinnosti, pretože sú pridelené do systému DSD a sú označené logom Der Grüne Punkt. Tieto obaly nemôžu byť teda odobraté individuálnym systémom. Dekrét smeruje k tomu, aby sa vyhol „boju o obaly", v ktorom sa konkurenčné systémy snažia zbierať hocijaké množstvá obalov, aby mohli dosiahnuť ich miery zhodnotenia. Spravodlivá a nariadená hospodárska súťaž skôr predpokladá, že rôzne systémy odoberú a zhodnotia iba obaly, pre ktoré majú zodpovednosť za zneškodňovanie výrobku (prípad individuálnych systémov) alebo prevezmú takúto zodpovednosť (prípad hromadných systémov).

101 Okrem iného žalobca uvádza, že napadnuté rozhodnutie nesprávne vykladá pripomienky nemeckých orgánov, keď tvrdí, že spotrebiteľ sa môže slobodne rozhodnúť, či zhodnotí obaly systémom DSD alebo iným systémom, ak sa výrobca alebo predajca obalov rozhodne využiť systém DSD v spojení s iným hromadným systémom alebo s individuálnym systémom (odôvodnenia č. 138, 141 a 145 napadnutého rozhodnutia). V odpovedi na otázku Komisie nemecké orgány iba uviedli, že v prípade využitia individuálneho systému a hromadného systému má spotrebiteľ voľnosť vo výbere medzi nechaním obalu v obchode, prinesením obalu do obchodu alebo ho podrobiť zneškodneniu v blízkosti obydlia, pretože „dekrét o obaloch neobsahuje presné údaje nútiace konečného spotrebiteľa k vráteniu" [odpoveď na otázku č. 1b) aa)]. Pojem zneškodňovania v blízkosti obydlia odkazuje iba na zneškodňovanie prostredníctvom verejných organizácií zneškodňovania odpadov, „sivý kôš", a nie na zneškodňovanie prostredníctvom systému DSD, ktorý sa tiež nachádza v blízkosti obydlia, teda „žltý kôš". Spotrebiteľ tak nemá voľnosť pri výbere používaného systému zneškodňovania.

102 Komisia tvrdí, že žalobca preceňuje význam označenia, keďže povinnosť odobratia a zhodnotenia sa uplatňuje na množstvá obalov a nie na presné obaly. Navyše podľa

Landbell a BellandVision dekrét neukladá povinnosť, aby ochranná známka DSD bola umiestnená na obaly.

— O odôvodneniach týkajúcich sa práva ochranných známok

103 V prvom rade žalobca tvrdí, že v napadnutom rozhodnutí Komisia popiera rozlišovaciu funkciu – tiež nazývanú funkcia pôvodu – ochrannej známky Der Grüne Punkt, ktorej cieľom je rozlíšiť obaly pridelené do systému DSD od obalov patriacich do konkurenčného hromadného alebo individuálneho systému umožnením, aby táto ochranná známka bola umiestnená na obaloch, ktoré majú byť zneškodnené iným systémom ako systémom DSD. Takýto zásah do rozlišovacej funkcie ochrannej známky Der Grüne Punkt je v zásade v rozpore s nemeckým a medzinárodným právom ochranných známok a právom ochranných známok Spoločenstva.

104 Pokiaľ ide o nemecké právo, žalobca tvrdí, že ochranná známka Der Grüne Punkt je zaregistrovaná v Nemecku ako kolektívna ochranná známka, a preto umožňuje „rozlišovať tovary a služby podnikov spojené s majiteľom kolektívnej ochrannej známky od tovarov a služieb iných podnikov podľa obchodného alebo zemepisného pôvodu, druhu, kvality alebo iných vlastností“ (článok 97 ods. 1 Markengesetz z 25. októbra 1994). Nútená licencia na ochrannú známku Der Grüne Punkt má tak za následok zbavenie tejto ochrannej známky jej rozlišovacej spôsobilosti a môže spôsobiť jej výmaz.

105 Pokiaľ ide o právo Spoločenstva, žalobca zdôrazňuje, že osobitný predmet ochrannej známky Der Grüne Punkt, a to zabezpečenie totožnosti pôvodu označeného výrobku pre konečného spotrebiteľa (rozsudok Súdneho dvora z 10. októbra 1978, Centrafarm, 3/78, Zb. s. 1823, body 11 až 14) a ochrana jeho majiteľa pred

pravdepodobnosťou zámeny (pozri rozsudok Súdneho dvora z 30. novembra 1993, Deutsche Renault, C-317/91, Zb. s. I-6227, bod 30, a tam citovanú judikatúru), nie je viac dodržaný v prípade, keď sú niektoré obaly zúčastňujúce sa na systéme DSD a iné patriace do konkurenčného systému označené nezreteľne ochrannou známkou Der Grüne Punkt, takže konkurent DSD môže mať prospech zo všeobecnej známosti systému DSD.

106 Okrem iného žalobca zdôrazňuje, že neoprávnenosť zásady nútených licencií na ochranné známky vyplýva z článku 5 A Parížskeho dohovoru na ochranu priemyslového vlastníctva z 20. marca 1883, revidovaného naposledy v Štokholme 14. júla 1967 a zmeneného 28. septembra 1979 (Zbierka zmlúv Spojených národov, čiastka 828, č. 11847, s. 108) ratifikovaného všetkými členskými štátmi a z článku 21 dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva z 15. apríla 1994 (príloha 1 C dohody o založení Svetovej obchodnej organizácie), ratifikovanej všetkými členskými štátmi a schválenej Európskym spoločenstvom rozhodnutím Rady 94/800/ES, z 22. decembra 1994, týkajúcim sa uzavretia dohôd v mene Európskeho spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti v rámci jeho kompetencie, ku ktorým sa dospelo na Uruguajskom kole multilaterálnych rokovaní (1986 – 1994) (Ú. v. ES L 336, s. 1, 214), ktoré neupravujú nútené licencie na ochranné známky.

107 Komisia uvádza, že napadnuté rozhodnutie sa týka iba režimu poplatku uvedeného DSD a nie predpokladaných dôsledkov rozhodnutia na jeho činnosť ako majiteľa ochrannej známky Der Grüne Punkt. V tejto súvislosti jediným dôsledkom rozhodnutia je vyhnutie sa tomu, aby podniky, ktoré využívajú DSD, platili dvojitý poplatok v prípade využívania iného systému. Landbell et BellandVision tiež zdôrazňujú, že napadnuté rozhodnutie sa týka iba právnych vzťahov medzi DSD a jeho zmluvnými partnermi v rámci zmluvy o užívaní loga a nedáva tretím osobám, ktoré nie sú zmluvnými partnermi, právo užívať ochrannú známku Der Grüne Punkt.

108 V druhom rade žalobca uvádza, že napadnuté rozhodnutie porušuje rozlišovaciu funkciu ochrannej známky Der Grüne Punkt, ktorá umožňuje ovplyvniť správanie spotrebiteľa v oblasti zneškodňovania odpadov podstatným spôsobom na fungovanie

jeho systému. Ak totiž spotrebiteľ nevráti obal označený logom Der Grüne Punkt do systému DSD, žalobca riskuje, že nedosiahne miery zhodnotenia stanovené v dekréte a stratí svoje povolenie. Rovnako ak spotrebiteľ vráti do systému DSD obal, ktorý nie je označený logom Der Grüne Punkt, žalobca je naďalej povinný zhodnotiť tento obal, aj keď uložené miery sú už dosiahnuté (pozri bod 1 ods. 5 prvú vetu prílohy I § 6 dekrétu).

109 V tomto kontexte žalobca kritizuje tvrdenie uvedené v odôvodneniach č. 138, 139 a 145 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého základná funkcia loga Der Grüne Punkt je splnená vtedy, ak upozorňuje spotrebiteľa, že má možnosť zneškodniť obal prostredníctvom DSD, v tom, že spočíva na citácii mimo kontextu rozsudku Kammergericht Berlín z roku 1994 (poznámka č. 22 napadnutého rozhodnutia). Časť citovaná v rozhodnutí sa obmedzuje na konštatovanie, že ochranná známka Der Grüne Punkt neobsahuje tvrdenie týkajúce sa recyklovateľnej povahy obalu. V inej časti rozsudku Kammergericht uznáva funkciu využívania ochrannej známky Der Grüne Punkt, keď rozhodol, že vonkajšie obaly môžu umiestniť túto ochrannú známku z vyšších environmentálnych dôvodov, hoci ide v určitom zmysle o klamanie vo vzťahu k spotrebiteľovi.

110 Rovnako žalobca popiera tiež tvrdenie uvedené v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého sa spotrebiteľ môže slobodne rozhodnúť, či zhodnotí dotknutý obal prostredníctvom systému DSD alebo iným individuálnym alebo konkurenčným hromadným systémom (odôvodnenie č. 145 napadnutého rozhodnutia), keďže je podstatné, že spotrebiteľ môže identifikovať prostredníctvom ochrannej známky Der Grüne Punkt skutočnosť, že dotknutý obal patrí do systému DSD a nie do iného systému. V tejto súvislosti žalobca tvrdí, že rozlišovaciu funkciu jeho ochrannej známky potvrdzujú prieskumy verejnej mienky uskutočnené na prípravu repliky. Takto 60,8 % opýtaných spotrebiteľov chápalo ochrannú známku Der Grüne Punkt ako „označenie týkajúce sa úplne špecifickej organizácie, ktorá je zodpovedná za zneškodňovanie a zhodnocovanie takýchto obalov" a 27,9 % týchto spotrebiteľov konkrétne uviedlo systém DSD (pozri výsledky prieskumu uskutočneného inštitútom Infratest Burke, správa z augusta 2001, príloha 85 repliky), čo preukazuje existujúci vzťah medzi ochrannou známkou a systémom DSD vo vedomí

spotrebiteľov. Podľa iného prieskumu verejnej mienky uskutočneného tým istým inštitútom iba 3,3 % opýtaných spotrebiteľov uviedlo, že ochranná známka je nositeľom informácie, ktorá jej je pridelená v napadnutom rozhodnutí, a to označenie možnosti zneškodnenia (pozri výsledky prieskumu uskutočneného inštitútom Infratest Burke, správa z augusta 2001, príloha 86 repliky).

111 Žalobca nakoniec tvrdí, že umiestnenie ochrannej známky Der Grüne Punkt na obal zúčastňujúci sa konkurenčného systému zasahuje do rozlišovacej funkcie tejto ochrannej známky, pretože spotrebitelia sú klamaní vo všetkých prípadoch predpokladaných v napadnutom rozhodnutí. Pre žalobcu, aj v prípade využívania viacerých systémov, totiž spotrebiteľ musí mať možnosť určiť pre každý obal systém, ktorý musí využiť, či už ide o systém DSD – cez ochrannú známku Der Grüne Punkt – iný hromadný systém – cez prostriedok v súlade s bodom 4 ods. 2 prílohy I § 6 dekrétu – alebo individuálny systém – cez prostriedok v súlade v § 6 ods. 1 dekrétu. V prípade konkurenčného používania individuálneho systému a systému DSD tak okolo 48,4 % opýtaných spotrebiteľov v rámci jedného z prieskumov verejnej mienky nechápalo rozporné informácie predstavované na jednej strane označením odobratia v obchode v súlade s § 6 ods. 1 dekrétu a na druhej strane označením, uskutočneným logom Der Grüne Punkt, odobratia v blízkosti obydlia prostredníctvom systému DSD.

112 Obšírnejšie žalobca tvrdí, že napadnuté rozhodnutie bude viesť k tomu, že takmer všetky obaly budú v Nemecku označené ochrannou známkou Der Grüne Punkt. Účasť na systéme vo výške 1 % obalov uvedených na trh môže užívateľovi loga umožniť bezplatne užívať túto ochrannú známku pre zvyšných 99 %. Systém DSD teda krátkodobo riskuje, že bude musieť spracovať obaly chybne prinesené do jeho systému a pre ktoré DSD nevybral poplatok. Navyše a takmer súčasne vzhľadom na obmedzenie sa označenia ochrannej známky Der Grüne Punkt na jednoduchú možnosť zneškodňovania, výsledky zberu systému DSD musia ustúpiť a on riskuje, že viac nedosiahne zákonné miery zhodnotenia.

113 Okrem toho žalobca uvádza, že ochranná známka Der Grüne Punkt tiež plní kontrolnú funkciu, ktorá umožňuje predchádzať zneužitiu a sledovať tie zneužitia, ktorých sa dopustili výrobcovia a predajcovia obalov používajúci systém DSD bez zaplatenia poplatku prostredníctvom kontrol vykonávaných v obchodoch, kontrol triedenia alebo kontrol vykonávaných orgánmi. V tejto súvislosti napadnuté rozhodnutie sťažuje účinnú ochranu proti problému prospechárov, ktorí zlyhali pri snahe doviesť DSD k úpadku v roku 1993.

114 Komisia podporovaná vedľajšími účastníkmi konania pripomína, že pri neexistencii klamania alebo zámeny funkcia pôvodu ochrannej známky, ktorá slúži na rozlíšenie alebo individualizáciu pôvodu tovaru alebo služby, nie je dotknutá. V predmetnej veci vnímanie ochrannej známky Der Grüne Punkt konečným spotrebiteľom kupujúcim spotrebný tovar a využívajúcim rôzne systémy na zneškodňovanie obalov naznačuje, že je možné zabezpečiť zneškodňovanie obalu systémom žalobcu. Navyše ochranná známka Der Grüne Punkt nehrá určujúcu úlohu pri zbere obalov, keďže žlté koše a kontajnery na sklo a papier používané systémom DSD vôbec nie sú označené touto ochrannou známkou vo všetkých zónach zberu. Okrem iného z tohto dôvodu spotrebitelia nespájajú zberné nádoby s logom, ale s typom dotknutého materiálu.

— O riadnom fungovaní systému DSD

115 Po pôvodných tvrdeniach, že sporné ustanovenia týkajúce sa poplatku boli primerané vzhľadom na poskytnuté služby, keďže paušálna odmena za oprávnenie užívať ochrannú známku Der Grüne Punkt a sprístupnenie systému DSD predstavuje jediné schodné riešenie z dôvodu nedostatku možnosti presného určenia konkrétneho počtu obalov prinesených do systému DSD, žalobca v štádiu repliky tvrdil, že poplatok splatný podľa sporných ustanovení sa vzťahuje iba na obaly, pre ktoré sa využíval systém DSD. Licencia udelená zo strany DSD podľa

zmluvy o užívaní loga sa vzťahuje iba na obaly zúčastňujúce sa systému DSD a nie na obaly patriace do iného hromadného systému alebo individuálneho systému. Takéto obmedzenie licencie na obaly označené logom Der Grüne Punkt je v súlade s dekrétom, ktorý vyžaduje jasné označenie obalov zúčastňujúcich sa na hromadnom systéme na účely označenia, že dotknutý výrobca alebo predajca je „oslobodený" od povinnosti odobrať a zhodnotiť tieto obaly, ktorá naďalej patrí pod zodpovednosť DSD [uznesenie Verwaltungsgerichtshof Kassel (Vyšší správny súd v Kasseli, Nemecko) z 20. augusta 1999]. Takýto systém nemôže fungovať, ak obaly, pre ktoré sa nevyužíval systém DSD, boli tiež označené logom identifikujúcim tento systém. Žiadne ustanovenie zmluvy o užívaní loga teda neumožňuje alebo nenúti užívateľa loga umiestniť ochrannú známku Der Grüne Punkt na obaly, pre ktoré sa nevyužíva systém DSD a neexistuje nerovnováha medzi plnením DSD (odobratie a zhodnotenie obalov) a poplatkom žiadaným ako protihodnota.

116 Pokiaľ ide o odkaz Komisie na rozsudok Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko) z 15. marca 2001, vydaný vo veci BäKo, žalobca tvrdí, že v tomto rozsudku Bundesgerichtshof nerozhodol, že zmluvné ustanovenia týkajúce sa poplatku neboli primerané. Naopak poprel, že žalobca nemôže vyžadovať celý poplatok podľa článku 4 ods. 1 a článku 5 ods. 1 zmluvy o užívaní loga pre obaly, ktoré nepatria do jeho zákonnej pôsobnosti, a to tie, ktoré sa týkajú priemyslu a veľkých podnikov. Za tohto predpokladu, ktorý nie je upravený v napadnutom rozhodnutí (poznámka č. 14 napadnutého rozhodnutia), žalobca neposkytol službu prevzatia povinností, ktoré sa využívali. V predmetnej veci boli dotknuté obaly označené ochrannou známkou Der Grüne Punkt a patrili nepochybne do pôsobnosti DSD, to znamená, že boli uložené u súkromných konečných spotrebiteľov, u ktorých DSD poskytuje službu prevzatia povinností spracovania a zhodnotenia obalov a to aj vtedy, keď spotrebitelia chybne prinesú obal do verejného systému zneškodňovania odpadov alebo konkurenčnému systému zberu a zhodnotenia obalov.

117 Komisia zdôrazňuje, že v prípade využitia systému DSD a iného hromadného systému alebo individuálneho systému vzťah medzi plnením poskytnutým DSD a poplatkom žiadaným ako protihodnotu je nevyvážený, ak sa obmedzuje na prihliadnutie na umiestnenie loga Der Grüne Punkt na obal, pretože takýto systém neberie do úvahy skutočnosť služby poskytnutej pričleneným podnikom.

118 Okrem iného Komisia uvádza, že argumentácia žalobcu v replike, podľa ktorej sa poplatok uplatňuje výlučne na obaly spracované jeho systémom, je v rozpore s jeho predchádzajúcou praxou. V tejto súvislosti Komisia poukazuje na jednej strane na rozsudok BäKo (bod 116 vyššie), v ktorom Bundesgerichtshof rozhodol, že v rozpore s tým, čo tvrdil DSD, žiadna pohľadávka nemôže patriť tomuto podniku proti jednému z jeho klientov, pokiaľ ide o obaly označené ochrannou známkou Der Grüne Punkt, ktoré boli odovzdané profesionálnym odberateľom. Na druhej strane Komisia poukazuje na vec Hetzel, v ktorej DSD uvádzal zmluvu o užívaní loga na účely bránenia sa žiadosti jedného z jeho klientov, aby mu bola zaplatená časť poplatku zodpovedajúca obalom, pre ktoré DSD nebol schopný zabezpečiť službu prevzatia povinnosti zneškodnenia [rozsudok Oberlandesgericht Düsseldorf (Vyšší spolkový súd v Düsseldorfe, Nemecko), z 11. augusta 1998, vec Hertzel, ktorý bol predmetom odvolania pred Bundesgerichtshof].

c) Posúdenie Súdom prvého stupňa

i) O zneužití označenom v napadnutom rozhodnutí

119 Podľa napadnutého rozhodnutia správanie DSD spočívajúce vo vyžadovaní zaplatenia poplatku za všetky obaly uvedené na trh v Nemecku s logom Der Grüne Punkt, hoci existuje dôkaz o tom, že, čo sa týka množstva obalov, pre ktoré výrobca alebo predajca nevyužíva systém DSD, sú povinnosti odobratia a zhodnotenia

stanovené v dekréte splnené prostredníctvom iného hromadného systému alebo individuálneho systému, je zneužitím dominantného postavenia (pozri bod 58 vyššie). Dôsledky tohto zneužitia sú podľa napadnutého rozhodnutia dvojaké a charakterizujú naraz zneužitie získavania klientov DSD z dôvodu nerovnomernosti medzi požadovanou odmenou a uskutočnenou službou a bariéru vstupu konkurentov ponúkajúcich riešenia alternatívne ku systému DSD vzhľadom na náklady spojené so spoločným používaním iného systému ako systému DSD (pozri bod 50 vyššie).

120 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že pojem zneužitie je objektívnym pojmom, ktorý sleduje také konanie podniku v dominantnom postavení, ktoré môže ovplyvniť štruktúru trhu, kde práve z dôvodu prítomnosti takéhoto podniku je úroveň hospodárskej súťaže už oslabená, a ktoré má vo svojom dôsledku zabrániť zachovaniu existujúcej úrovne hospodárskej súťaže na trhu alebo rozvoju tejto hospodárskej súťaže, a to s použitím iných prostriedkov, než ktoré ovládajú obvyklú súťaž výrobkov alebo služieb na základe plnení hospodárskych subjektov (rozsudok Súdneho dvora z 13. februára 1979, Hoffmann-La Roche/Komisia, 85/76, Zb. s. 461, bod 91).

121 Osobitne z článku 82 ods. 2 písm. a) ES vyplýva, že takéto zneužívanie môže zahŕňať najmä priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných cien alebo iných obchodných podmienok. Ide preto o zneužívanie dominantného postavenia, ak podnik v dominantnom postavení vyžaduje za svoje služby poplatky neprimerané vo vzťahu k hospodárskej hodnote poskytovaného plnenia (rozsudky Súdneho dvora z 13. novembra 1975, General Motors/Komisia, 26/75, Zb. s. 1367; zo 14. februára 1978, United Brands/Komisia, 27/76, Zb. s. 207, body 235 až 268, a z 11. novembra 1986, British Leyland/Komisia, 226/84, Zb. s. 3263, body 27 až 30).

122 Rovnako podnik v dominantnom postavení môže brániť zneužívajúcim spôsobom vstupu konkurentov právnym alebo faktickým viazaním kupujúcich na svoje služby a bránením im tak v zásobovaní sa od konkurenčných poskytovateľov (pozri v tomto zmysle rozsudok Hoffmann-La Roche/Komisia, už citovaný, bod 90).

ii) O výlučnosti vyžadovanej žalobcom

123 V tomto kontexte hlavné tvrdenie uvádzané žalobcom v jeho žalobe spočíva v tom, že hospodárska súťaž medzi systémami sa môže uskutočniť iba s prihliadnutím na jednej strane na skutočnosť, že dotknutý výrobca alebo predajca prevedie DSD obaly, pre ktoré chce byť oslobodený od povinnosti odobratia a zhodnotenia uloženej v dekréte a na druhej strane na skutočnosť, že konečný spotrebiteľ musí mať možnosť jasne identifikovať obaly, ktoré môže vrátiť do systému DSD a obaly, ktoré môže vrátiť do iného hromadného systému alebo individuálneho systému (pozri bod 115 vyššie).

124 Ochranná známka Der Grüne Punkt tak súčasne umožňuje označenie obalov, ktoré sú prevedené do systému DSD, a teda oslobodené od povinností odobratia a zhodnotenia, ktoré sú uložené výrobcovi a predajcovi a upozornenie spotrebiteľa, čo musí s nimi robiť, čo umožní zabezpečiť uskutočnenie úlohy zverenej DSD týmto výrobcom alebo predajcom obalov. V dôsledku toho iba obaly, pre ktoré sa využíva systém DSD, musia byť označené logom Der Grüne Punkt zodpovedajúcim tomuto systému, pretože ide o obaly, pre ktoré žalobca oslobodzuje zmluvne a zákonne dotknutého výrobcu alebo predajcu od jeho povinnosti odobratia a zhodnotenia podľa dekrétu. Navyše skutočnosť, že dotknutý obal je predmetom iba jedného označenia, pokiaľ ide o systém odobratia a zhodnotenia, ktorý sa má použiť,

umožňuje ovplyvniť správanie konečného spotrebiteľa, ktorý tak nie je klamaný inými označeniami, ktoré od neho požadujú, aby priniesol tento obal do iného systému.

125 Na základe tejto argumentácie žalobca tvrdí, že jeho režim poplatku nepredstavuje zneužitie vzhľadom na článok 82 ES, keďže tento režim obmedzuje odmenu dlžnú ako protihodnotu plnenia odobratia a zhodnotenia prostredníctvom systému DSD iba na obaly označené logom Der Grüne Punkt, pre ktoré výrobca alebo predajca obalov žiadal o oslobodenie od povinností podľa dekrétu. Napríklad to znamená, že ak sa výrobca alebo predajca obalov rozhodne uviesť na trh v Nemecku 100 obalov a zveriť odobratie a zhodnotenie polovice týchto obalov DSD, musí označiť logom Der Grüne Punkt 50 obalov, aby spotrebiteľovi oznámil, že týchto 50 obalov je určených na odobratie a zhodnotenie prostredníctvom DSD, ktorému zveril zodpovednosť za spracovanie týchto obalov. Ak sa tento výrobca alebo predajca rozhodne označiť logom 100 obalov, ktoré uvedie na trh, musí teda zaplatiť poplatok vypočítaný na tomto základe – a to aj vtedy, ak konkrétne iba 50 obalov sa bude nachádzať v systéme DSD –, keďže DSD bude potenciálne povinný odobrať a zhodnotiť 100 obalov označených logom Der Grüne Punkt, ktoré mu boli zverené podľa dekrétu. Rozsah poplatku plateného podľa zmluvy o užívaní loga závisí od počtu obalov označených logom Der Grüne Punkt.

126 Žalobca nespochybňuje skutočnosť, že výrobca alebo predajca obalov môže spojiť systém DSD s iným hromadným systémom alebo individuálnym systémom na to, aby sa najmä vyhol plateniu za službu, ktorá nie je konkrétne zabezpečená systémom DSD (pozri bod 46 vyššie). Napriek tomu za tohto predpokladu žalobca tvrdí, že tento výrobca alebo predajca musí byť schopný – predtým, než odovzdá výrobok konečnému spotrebiteľovi – rozlíšiť obaly, pre ktoré využíva systém DSD od tých, pre ktoré využíva iný systém. Ak by sa prevzal uvedený príklad, znamenalo by to, že pre druhú polovicu 100 obalov uvedenú na trh výrobca alebo spotrebiteľ musí preukázať účasť na inom hromadnom systéme ako systéme DSD prostredníctvom

poznámky na obale alebo akýmkoľvek iným vhodným opatrením, alebo dbať v prípade využitia individuálneho systému na to, aby predajca upozornil konečného spotrebiteľa na možnosť vrátenia obalu v predajnom mieste. V každom prípade sa žalobca domnieva, že logo Der Grüne Punkt nemôže byť umiestnené na 50 obalov, pre ktoré tento výrobca nevyužíva systém DSD.

127 Podľa argumentácie žalobcu je logo Der Grüne Punkt výlučné a nemožno ho použiť spoločne s iným označením spôsobilým stotožniť systém konkurujúci systému DSD. Obaly označené logom Der Grüne Punkt patria výlučne do jeho systému a nemôžu byť vzaté do úvahy iným systémom.

128 Na podporu tejto argumentácie a na spochybnenie obsahu napadnutého rozhodnutia žalobca poukazuje jednak na spôsob, akým sa uskutočňuje hospodárska súťaž (pozri bod 93), ktorá sa môže rozvinúť na základe výlučného označenia obalov vzhľadom na používaný systém (pozri bod 95), jednak dekrét (pozri body 98 až 101), právo ochranných známok (pozri body 103 až 113) a potreby vlastné fungovaniu systému DSD (pozri body 115 a 116), ktoré ukladajú uvedené výlučné označenie v prípade používania systému DSD.

iii) O spôsoboch fungovania zmiešaných systémov

129 Preskúmanie argumentácie žalobcu núti Súd prvého stupňa preveriť jej predpoklady. Treba najmä stanoviť, či, ako to tvrdí žalobca, výrobca alebo predajca obalov

prevádza DSD určitý počet obalov, ktoré majú byť označené logom Der Grüne Punkt, a či, ako to popiera žalobca, obaly zverené DSD môžu patriť súčasne do iného systému odobratia a zhodnotenia ako do systému DSD.

130 Na pojednávaní boli účastníkom konania položené otázky o spôsoboch fungovania zmiešaných systémov, aby Súd prvého stupňa mohol vedieť, aká bola úloha obalu ako takého a konkrétnejšie obalu označeného logom Der Grüne Punkt pri uskutočňovaní povinností odobratia a zhodnotenia uložených v dekréte. Toto kontradiktórne zhrnutie umožňuje Súdu prvého stupňa vykonať tieto zistenia.

131 Po prvé treba uviesť, že miery zhodnotenia stanovené v prílohe I článku 6 nemeckého dekrétu o obaloch sú vypočítané v percentách množstva materiálu uvedeného na trh a účinne odobratého a zhodnoteného a nie podľa počtu alebo typu dotknutých obalov, či už sú alebo nie sú označené logom stotožňujúcim hromadný systém. Bod 1 ods. 1 prílohy I § 6 dekrétu tak uvádza, že výrobcovia a predajcovia obalov musia splniť požiadavky týkajúce sa zhodnotenia obalov, ktoré uviedli na trh a že rovnako to platí aj pre operátorov hromadných systémov, pokiaľ ide o obaly, pre ktoré sa výrobcovia a predajcovia zúčastňujú na týchto systémoch. V tejto súvislosti je v bode 1 ods. 2 prílohy I § 6 dekrétu upresnené, že relevantné množstvá obalov sú určené „v percentách množstva", či už ide o obaly uvádzané na trh výrobcom alebo predajcom alebo tými, pre ktorých sa výrobca alebo predajca zúčastňuje na hromadnom systéme. Navyše od 1. januára 2000 individuálne systémy a hromadné systémy podliehajú rovnakým mieram zhodnotenia (odôvodnenie č. 19 napadnutého rozhodnutia).

132 Po druhé z uvedeného vyplýva, že rozdelenie množstiev obalov medzi rôzne systémy, o ktorom rozhodne výrobca alebo predajca obalov, sa netýka vopred určených

množstiev obalov, ale množstiev materiálu, ktoré zodpovedajú týmto obalom. V praxi to znamená, že keď sa výrobca obalov rozhodne zveriť DSD odobratie a zhodnotenie polovice obalov z plastických materiálov, ktoré uvádza na trh v Nemecku, DSD tak zverí starostlivosť o odobratie a zhodnotenie množstva materiálov zodpovedajúceho polovici týchto obalov. Na splnenie mier zhodnotenia stanovených v dekréte musí teda DSD preukázať nemeckým orgánom, že zhodnotil 60 % množstva plastov, ktoré mu bolo zverené týmto výrobcom (60 % je miera zhodnotenia uplatniteľná na plasty). Rovnako ak výrobca môže preukázať, že na DSD previedol svoju povinnosť odobratia a zhodnotenia, pokiaľ ide o polovicu množstva plastov uvedených na trh, bude musieť okrem toho preukázať, že odobral a zhodnotil množstvo zvyšného materiálu zodpovedajúce druhej polovici prostredníctvom individuálneho systému alebo iného hromadného systému.

133 Po tretie, len čo sa dosiahnu miery zhodnotenia stanovené v dekréte a rozdelenie množstiev obalov medzi systémy sa vykonáva na základe množstiev dotknutých materiálov a nie na základe obalov ako takých, či už sú alebo nie sú označené logom Der Grüne Punkt, toto logo nemá úlohu a význam, aký mu dáva žalobca. Výrobca alebo predajca obalov, ktorý sa rozhodne zveriť DSD odobratie a zhodnotenie časti obalov, ktoré uvádza na trh v Nemecku, a zabezpečiť odobratie a zhodnotenie druhej časti týchto obalov buď sám, prostredníctvom individuálneho systému, alebo jeho zverením inému hromadnému systému, musí iba rozdeliť množstvá materiálov medzi rôzne dotknuté systémy bez toho, aby sa zaoberal konkrétnym definovaním správania konečného spotrebiteľa v rozpore s tým, čo tvrdí žalobca.

134 Na to, aby sa prevzal konkrétny príklad reštauračného reťazca rýchleho občerstvenia uvedený na pojednávaní, to znamená, ak konečný spotrebiteľ kúpi sendvič predaný v obale určenom na zachovanie teploty, tento spotrebiteľ sa môže slobodne rozhodnúť, či spotrebuje tento výrobok na mieste a vráti obal do košov poskytnutých

reštauračným reťazcom rýchleho občerstvenia v rámci jeho individuálneho systému, alebo odnesie tento výrobok k sebe, aby neskôr odovzdal obal do zariadení na zber DSD umiestnených v blízkosti jeho obydlia. Tento obal môže byť teda vrátený do dvoch systémov zberu a zhodnotenia ponúkaných reštauračným reťazcom rýchleho občerstvenia na splnenie povinností stanovených v dekréte.

135 V rozpore s tým, čo tvrdí žalobca (pozri bod 112), skutočnosť, že dotknutý obal je prípadne označený logom Der Grüne Punkt, zatiaľ čo môže byť odobratý a zhodnotený iným systémom, nezasahuje riadne fungovanie systému DSD, keďže v zmluvnom vzťahu medzi žalobcom a výrobcom alebo predajcom obalov je dôležité zabezpečenie toho, aby množstvá materiálov, ktoré sa majú zhodnotiť a uvedené na trh boli účinne odobraté a zhodnotené na účely dosiahnutia mier stanovených v dekréte. Ako teda bolo vysvetlené vyššie, dosiahnutie týchto mier pre systém DSD nespočíva v otázke, či dotknutý obal je alebo nie je označený logom Der Grüne Punkt.

136 Aj v prípade, že reštauračný reťazec rýchleho občerstvenia uvedie na trh 100 ton plastov za určitý rok, a vie, vzhľadom na výsledky z predchádzajúceho roka, že 50 z týchto 100 ton sa vráti do jeho vlastného individuálneho systému, musí využiť hromadný systém, aby preukázal, že 50 ton plastov uvedených na trh sa odoberie a zhodnotí v súlade s ustanoveniami dekrétu. Ak je správanie klientov tohto reštauračného reťazca rýchleho občerstvenia v súlade s týmto rozdelením množstiev, teda 50 ton plastu na odobratie a zhodnotenie prostredníctvom individuálneho systému a 50 ton plastu na odobratie a zhodnotenie prostredníctvom hromadného systému, miery zhodnotenia rôznych dotknutých systémov budú dosiahnuté.

137 Ak napriek tomu správanie klientov tohto reťazca nie je v súlade s predpokladaným rozdelením množstiev, uplatnia sa opravné mechanizmy na to, aby sa prihliadlo na

túto skutočnosť. Napríklad ak sa iba 10 ton plastu ocitne v individuálnom systéme, reštauračný reťazec rýchleho občerstvenia musí odkúpiť 40 ton chýbajúcich plastov od systémov, ktoré majú prebytky, aby mohol odobrať a zhodnotiť presne 40 ton dodatočného plastu. Rovnako ak sa 90 ton plastu ocitne v individuálnom systéme, reštauračný reťazec rýchleho občerstvenia môže žiadať zníženie poplatku od dotknutého hromadného systému, keďže tento reťazec preukáže, že odobral a zhodnotil 40 z 50 ton, ktoré mu boli zverené. Tieto možnosti opravy umožňujú zabezpečiť, aby každý systém splnil povinnosti stanovené v dekréte a súčasne bol odmenený podľa skutočne poskytnutej služby.

138 Tieto možnosti opravy množstiev materiálu zmluvne pridelených v závislosti od konkrétnych výsledkov zberu a zhodnotenia existujú tiež v prípade, že sa výrobca alebo predajca obalov rozhodne využiť dva alebo viac hromadných systémov ako systém DSD a systém Landbell. Okrem iného treba tiež uviesť, že tieto možnosti opravy boli označené v dohode o kompenzácii, na ktorú sa poukázalo na pojednávaní, ktorá umožňuje rôznym správcom systémov rozdeliť množstvá materiálov zhodnotených podnikmi vykonávajúcimi zber, ktoré využívajú vzhľadom na množstvá materiálov, za ktoré sú zodpovední podľa zmlúv uzavretých s výrobcami a predajcami obalov.

139 V dôsledku toho z uvedeného vyplýva, že výrobca alebo predajca obalov neprevádza na DSD určité množstvo obalov určených na to, aby boli označené logom Der Grüne Punkt, ale skôr množstvo materiálov, ktoré tento výrobca alebo tento predajca uvedie na trh v Nemecku a ktorých odobratie a zhodnotenie zamýšľa zveriť systému DSD. Je teda možné pre výrobcu alebo predajcu obalov využívať zmiešané systémy na to, aby splnili miery zhodnotenia stanovené v dekréte.

iv) O kritike žalobcu týkajúcej sa analýzy uvedenej v napadnutom rozhodnutí

140 Toto zhrnutie praktických spôsobov fungovania zmiešaných systémov umožňuje posúdiť dosah kritík žalobcu týkajúcich sa analýzy uvedenej v napadnutom rozhodnutí.

141 Na úvod treba pripomenúť, že iba ustanovenia zmluvy o užívaní loga týkajúce sa poplatku sú napadnutým rozhodnutím označené za zneužívajúce (a to § 4 ods. 1 a § 5 ods. 1 zmluvy). Napadnuté rozhodnutie nekritizuje skutočnosť, že § 3 ods. 1 zmluvy ukladá výrobcovi alebo predajcovi, ktorý sa snaží využívať systém DSD, umiestniť logo Der Grüne Punkt na každý doručený obal určený na vnútroštátnu spotrebu. Naopak, Komisia považuje za zneužívajúce správanie DSD spočívajúce v hradení poplatku za všetky obaly uvedené na trh v Nemecku s uvedeným logom, zatiaľ čo existuje dôkaz, že niektoré z týchto obalov boli odobraté a zhodnotené iným hromadným systémom alebo individuálnym systémom.

— O neexistencii nevyhnutnosti umiestniť logo Der Grüne Punkt na všetky obaly v prípade využitia zmiešaného systému z dôvodu možnosti užívať oddelené označenie podľa používaného systému

142 V prvom rade, pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého nie je nevyhnutné, aby logo Der Grüne Punkt bolo umiestnené na obale v prípade využitia zmiešaného

systému, vzhľadom na možnosť umiestniť alebo neumiestniť ochrannú známku Der Grüne Punkt na obaly podľa systému, ktorý sa využíva, z vyššie uvedeného vyplýva, že žiadne ustanovenie dekrétu neukladá povinnosť oddeleného označovania obalov.

143 Navyše, ako je vysvetlené v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 103 až 107 napadnutého rozhodnutia), oddelené označovanie obalov podľa používaného systému má za následok značné zvýšenie nákladov pre výrobcov a predajcov, ktorí sa snažia uviesť na trh jednotný obal v Európe alebo využiť zmiešané systémy z dôvodu nevyhnutnosti zasiahnuť v štádiu postupu obalov a kontrolovať svoje uvádzanie na trh až do štádia odobratia od konečného spotrebiteľa. Okrem toho tomuto úsiliu hrozí, že bude zbytočné, vzhľadom na skutočnosť, že je to konečný spotrebiteľ a nie výrobca alebo predajca, ktorý rozhoduje o mieste odobratia a zhodnotenia obalu. V každom prípade žalobca vo svojej argumentácii nespochybňuje, že oddelené označovanie odrádza výrobcov a predajcov obalov od využívania iných systémov ako systému DSD, čo predstavuje práve jeden z dôsledkov správania DSD označeného ako zneužívajúce v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 114 a 115 napadnutého rozhodnutia).

144 Ostatne treba uviesť, že príklady oddeleného označovania uvedené žalobcom nepatria do pôsobnosti napadnutého rozhodnutia, keďže sa týkajú sektorov, pre ktoré sa časť dotknutých obalov, ktorá je určená profesionálnym klientom, nachádza mimo oblasti pôsobenia žalobcu, ktorý sa zaoberá obalmi určenými pre konečného spotrebiteľa.

145 Je nutné konštatovať, že riešenie oddelených obalov odporúčané žalobcom nie je uložené v dekréte a neumožňuje ukončiť zneužívanie označené v napadnutom rozhodnutí.

— O tvrdeniach vychádzajúcich z neexistencie vylúčenia hospodárskej súťaže

146 V druhom rade, pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu, podľa ktorých hospodárska súťaž nie je vylúčená sporným správaním DSD, nakoľko množstvá obalov pridelené individuálnym systémom sa zvýšili o 60 % v rokoch 1997 až 2000 a že niektorí klienti DSD prešli z ich systému do iného hromadného systému (pozri bod 95 vyššie), treba uviesť, že tieto údaje nepredpokladajú prípad zmiešaných systémov používajúcich sčasti systém DSD a sčasti iný hromadný systém alebo individuálny systém.

147 Navyše zvýšenie množstiev pridelených do individuálnych systémov uvedené žalobcom sa nezdá byť rozhodujúce vzhľadom na údaje oznámené Komisiou v duplike, keďže veľmi málo obalov bolo účinne prevzatých individuálnymi systémami v roku 1997 a že iba 333 000 ton bolo zozbieraných individuálnymi systémami v roku 2000, čo predstavuje iba 6 % z 5,5 miliónov ton zozbieraných systémom DSD v tomto roku.

148 V každom prípade tieto údaje nemôžu vzhľadom na článok 82 ES stačiť na spochybnenie posúdenia Komisie v napadnutom rozhodnutí, čo sa týka zneužívajúcej povahy, správania DSD, ktoré spočíva vo vyžadovaní zaplatenia poplatku za všetky obaly uvedené na trh v Nemecku s logom Der Grüne Punkt, zatiaľ čo je predložený dôkaz, že niektoré z týchto obalov boli odobraté a zhodnotené iným hromadným systémom alebo individuálnym systémom.

149 Tvrdenie vychádzajúce z rozvoja individuálnych systémov a prechodu niektorých klientov DSD k inému hromadnému systému musí byť teda odmietnuté.

— O nevyhnutnosti zabezpečiť ciele dekrétu

150 V treťom rade čo sa týka nevyhnutnosti zabezpečiť ciele dekrétu tým, že sa umožní žalobcovi uložiť povinnosť, aby obaly, ktoré sú zverené systému DSD, boli výlučne označené logom Der Grüne Punkt (pozri body 98 až 101 vyššie), zo zhrnutia praktických spôsobov fungovania zmiešaných systémov vyplýva, že takáto výlučnosť nie je uložená v dekréte v prípade využitia zmiešaných systémov. Navyše preskúmanie týchto praktických spôsobov umožňuje stanoviť, že logo nemá dosah, ktorý mu dáva žalobca, keďže miery zhodnotenia, ktoré sa musia dosiahnuť na dodržanie povinností odobratia a zhodnotenia uvedené v dekréte, sú vypočítané podľa zbieraného materiálu a nie podľa ochrannej známky umiestnenej na obaloch.

151 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o určenie úlohy konečného spotrebiteľa, treba uviesť, že žalobca uznáva, že je nemožné určiť s presnosťou *ex ante*, či konkrétny obal bude účinne zneškodnený systémom DSD. Navyše žalobca nemôže platne spochybniť, že v odpovedi na otázku Komisie, ktorá chcela vedieť, či bolo správne, že „podľa dekrétu o obaloch má spotrebiteľ voľnosť pri výbere, či nechá obal v obchode alebo ho odtiaľ odnesie, alebo ho podrobí zneškodneniu v blízkosti obydlia", nemecké orgány odpovedali, že „dekrét neobsahuje konkrétne ustanovenia nútiace konečného spotrebiteľa k vráteniu" a že „domnienka obsiahnutá v otázke Komisie je teda správna" (pozri pripomienky nemeckých orgánov, odpoveď na otázku 1.b.aa; prevzatú do napadnutého rozhodnutia, odôvodnenie č. 20, poznámka pod čiarou č. 8). Žalobca o tomto bode nemôže tvrdiť, že pojem „zneškodňovanie v blízkosti obydlia" sa týka zneškodňovania prostredníctvom verejného systému zneškodňovania odpadov a nie využitím hromadného systému, keďže z nadpisu otázky č. 1 položenej Komisiou, ktorá sa týka prostriedkov dodržiavania mier zhodnotenia stanovených v dekréte a z obsahu pripomienok nemeckých orgánov v odpovedi na

otázku č. 1 písm. a), ktorá upresňuje, že zber v blízkosti konečného spotrebiteľa sa uskutočňuje prostredníctvom hromadného systému, jasne vyplýva, že tento pojem odkazuje na hromadný systém v zmysle § 6 ods. 3 dekrétu.

152 V dôsledku toho žiadne tvrdenie žalobcu neumožňuje spochybniť napadnuté rozhodnutie v časti, v ktorej je uvedené, že dekrét ponecháva konečnému spotrebiteľovi voľnosť pri rozhodovaní, v prípade zmiešaného systému, do ktorého systému vráti obal (odôvodnenia č. 138, 141 a 145 napadnutého rozhodnutia).

153 Okrem toho čo sa týka možnosti oznámiť spotrebiteľovi, že obal môže byť odobratý a zhodnotený viacerými systémami, z napadnutého rozhodnutia vyplýva (odôvodnenia č. 141 a 145 napadnutého rozhodnutia), že rôzne spôsoby reklamy upravené dekrétom — a to označenie alebo akýkoľvek iný prostriedok vhodný pre hromadné systémy (bod 4 ods. 2 prílohy I § 6 dekrétu) a upozornenie na možnosť vrátenia obalu v predajnom mieste pre individuálne systémy (§ 6 ods. 1 tretia veta dekrétu) – umožňujú informovať konečného spotrebiteľa o rôznych možnostiach vrátenia ponúkaných pre dotknutý obal bez toho, aby sa uznala argumentácia žalobcu, podľa ktorej umiestnenie loga Der Grüne Punkt na obal bráni odobratiu a zhodnoteniu prostredníctvom iného systému ako systému DSD.

154 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že dekrét neupresňuje, či môže byť logo Der Grüne Punkt umiestnené na obaloch zozbieraných v rámci konkurenčného hromadného systému alebo individuálneho systému, ak spĺňajú okrem iného podmienky uložené dekrétom na identifikáciu systému používaného v spojení so systémom DSD. Takéto údaje môžu byť kumulatívne a rovnaký obal tak môže patriť súčasne do viacerých systémov. V tomto zmysle Komisia správne vykladá obsah povinnosti transparentnosti definovanej nemeckými orgánmi v ich pripomienkach, podľa ktorých treba jasne definovať na vedomie spotrebiteľov a orgánov,

ktoré obaly podliehajú povinnosti odobratia v predajných miestach alebo v ich bezprostrednej blízkosti a ktoré tejto povinnosti nepodliehajú [pozri pripomienky nemeckých orgánov, odpoveď na otázku 2a) posledná veta; rozhodnutie, odôvodnenia č. 20, 141 a 142 napadnutého rozhodnutia].

155 Tvrdenia týkajúce sa nevyhnutnosti zabezpečiť ciele dekrétu musia byť teda odmietnuté.

— O odôvodneniach týkajúcich sa práva ochranných známok

156 V štvrtom rade, pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu týkajúce sa práva ochranných známok (pozri body 103 až 113 vyššie), treba uviesť, že skutočnosť, že logo Der Grüne Punkt a označenie „vhodného prostriedku" označujúceho iný hromadný systém v zmysle bodu 4 ods. 2 prílohy I § 6 dekrétu sú uvedené na rovnakom obale v prípade spoločného používania dvoch hromadných systémov a skutočnosť, že na rovnakom obale sa objaví logo Der Grüne Punkt a označenie možnosti vrátenia v obchode, nezasahuje do základnej funkcie ochrannej známky DSD (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 5. októbra 1988, Volvo, 238/87, Zb. s. 6211, bod 9, a Magill, už citovaný, body 49 a 50; rozsudok Súdu prvého stupňa zo 16. decembra 1999, Micro Leader/Komisia, T-198/98, Zb. s. II-3989, bod 56). Ako je totiž uvedené v napadnutom rozhodnutí, z rozsudku Kammergericht Berlín zo 14. júna 1994 vyplýva, že táto ochranná známka „sa obmedzuje na oznámenie pre dotknutú službu, že výrobok, na ktorom je umiestnená, môže byť zneškodnený prostredníctvom systému DSD" bez toho, aby poskytla údaj o kvalite ponúkanej služby (odôvodnenie č. 145 napadnutého rozhodnutia). Navyše v prípade pridelenia časti obalov konkurentovi DSD sa spotrebiteľ môže slobodne rozhodnúť, či zhodnotí obal systémom DSD, alebo konkurenčným systémom.

157 Nakoľko funkciou loga Der Grüne Punkt je stotožniť možnosť zneškodnenia dotknutého obalu prostredníctvom systému DSD a že logo môže byť umiestnené spoločne s inými znakmi alebo inými mechanizmami umožňujúcimi stotožniť inú možnosť zneškodnenia prostredníctvom individuálneho systému alebo konkurenčného hromadného systému, nemožno tvrdiť, že napadnuté rozhodnutie neprimerane zasahuje do práva ochranných známok alebo v každom prípade spôsobuje zásah neodôvodnený nevyhnutnosťou vyhnúť sa zneužitiu dominantného postavenia v zmysle článku 82 ES.

158 V tejto súvislosti kritika žalobcu vzhľadom na použitie, v napadnutom rozhodnutí, rozsudku Kammergericht Berlín (pozri bod 109 vyššie) nie je relevantná. Táto kritika sa obmedzuje na poukázanie na osobitný kontext, ktorého sa týka rozsudok, v ktorom Kammergericht Berlín vyvracia myšlienku, podľa ktorej logo Der Grüne Punkt môže poskytnúť údaje o kvalite služby zneškodňovania odpadov bez toho, aby spochybnil záver, ku ktorému dospela Komisia, a to, že viaceré označenia informujúce spotrebiteľa o správaní, ktoré je potrebné dodržať, pokiaľ ide o rôzne systémy schopné odobratia a zhodnotenia, môžu byť uvedené na rovnakom obale. Príklad vysvetlený vyššie o reštauračnom reťazci rýchleho občerstvenia tak znázorňuje konkrétny význam ochrannej známky Der Grüne Punkt, keď je umiestnená na obale, ktorého odobratie a zhodnotenie patria tiež inému systému.

159 Pokiaľ ide o tvrdenia vychádzajúce z prieskumov verejnej mienky poskytnutých žalobcom (pozri bod 110 vyššie), treba uviesť, že výsledky týchto prieskumov nespochybňujú úvahy uvedené v napadnutom rozhodnutí. Je totiž logické, že spotrebitelia identifikujú logo Der Grüne Punkt umiestnené na obale ako označenie, že tento obal môže byť odovzdaný do zariadení na zber umiestnených v blízkosti ich obydlia. Napriek tomu to neumožňuje rozpoznať reakcie týchto spotrebiteľov v prípade obalu, na ktorom sú umiestnené viaceré logá stotožňujúce hromadné systémy. Komisia a vedľajší účastníci konania uvádzajú v tomto ohľade to, čo sa potvrdilo na pojednávaní, že zariadenia na zber používané týmito systémami sú vo

všeobecnosti tie isté a že spotrebiteľ spravidla odloží obaly do týchto zariadení v závislosti od použitého materiálu a nie v závislosti od loga umiestneného na obale. Rovnako, pokiaľ ide o predpoklad zmiešaného systému spájajúceho systém DSD a individuálny systém, údaj, podľa ktorého 48,4 % spotrebiteľov nerozumejú rozporným údajom odkazujúcim na tieto dva systémy, sa nezdá relevantný vzhľadom na skutočnosť, že iba označujú slobodný výber ponúkaný spotrebiteľovi v prípade zmiešaného systému a že nemôžu spôsobiť rozpor, ako to znázorňuje príklad reštauračného reťazca rýchleho občerstvenia skúmaný vyššie.

160 Okrem iného treba uviesť, že tvrdenie vychádzajúce z klamania vo vzťahu k verejnosti, ktorej je adresovaná ochranná známka, nemôže uspieť (pozri bod 111 vyššie), keďže zmluva o užívaní loga sa týka iba užívateľov tohto loga, a to výrobcov a predajcov obalov, ktorí využívajú systém DSD a nie spotrebiteľov.

161 Ďalej je opodstatnené pozorovať, že prijatie výlučnosti požadovanej žalobcom má iba ten účinok, že bráni výrobcom a predajcom obalov využívať zmiešaný systém a oprávnenie možnosti pre žalobcu byť odmenený za službu, o ktorej dotknuté osoby preukázali, že nebola konkrétne uskutočnená, pretože bola zverená inému hromadnému systému alebo individuálnemu systému podľa spôsobov definovaných v článku 1 napadnutého rozhodnutia.

162 Tvrdenia týkajúce sa práva ochranných známok musia byť preto odmietnuté, pretože neexistuje zásah do funkcie vlastnej ochrannej známky Der Grüne Punkt v prípade zmiešaných systémov.

— O riadnom fungovaní systému DSD

163 V poslednom rade, čo sa týka tvrdení týkajúcich sa nevyhnutnosti dodržiavať riadne fungovanie systému DSD (pozri body 115 a 116 vyššie), z uvedeného vyplýva, že toto nie je spochybnené v prípade zmiešaných systémov. V každom prípade potreby vlastné fungovaniu systému DSD by nemohli byť schopné odôvodniť správanie žalobcu, označené v rozsudkoch BäKo Bundesgerichtshof a Hertzel Oberlandesgericht Düsseldorf citovaných Komisiou (pozri body 116 a 118 vyššie), v rôznych sťažnostiach predložených Komisii (odôvodnenia č. 3 a 6 napadnutého rozhodnutia) a téze predloženej pôvodne DSD v jeho žalobe (pozri bod 115 vyššie), spočívajúce vo vyžadovaní poplatku za všetky obaly uvedené na trh v Nemecku s logom Der Grüne Punkt, zatiaľ čo je predložený dôkaz, že niektoré z týchto obalov boli odobraté a zhodnotené iným hromadným systémom alebo individuálnym systémom.

v) Záver

164 Z vyššie uvedeného vyplýva, že v súlade s tým, čo je uvedené v napadnutom rozhodnutí, ani dekrét o obaloch ani právo ochranných známok, ani potreby vlastné fungovaniu systému DSD neoprávňujú vyžadovanie od podnikov, ktoré využívajú jeho systém, zaplatenie poplatku za všetky obaly uvedené na trh v Nemecku s logom Der Grüne Punkt, ak tieto podniky preukážu, že nevyužívajú systém DSD pre časť alebo pre všetky z týchto obalov.

165 V dôsledku toho prvý žalobný dôvod musí byť odmietnutý.

2. *O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 3 nariadenia č. 17 a porušenia zásady proporcionality*

166 Žalobca vysvetľuje, že podľa článku 3 nariadenia č. 17 Komisia môže rozhodnutím prinútiť podniky, aby ukončili zistené porušovanie. Rozhodnutie smerujúce k ukončeniu musí dodržať zásadu proporcionality a v dôsledku toho môže nariadiť iba to, čo je vhodné a nevyhnutné pre ukončenie a obnovenie zákonnosti vzhľadom na pravidlá, ktoré boli porušené (rozsudky Súdu prvého stupňa z 10. júla 1991, ITP/Komisia, T-76/89, Zb. s. II-575, bod 80, a z 8. júna 1995, Langnese-Iglo/Komisia, T-7/93, Zb. s. II-1533, bod 209). V predmetnej veci teda opatrenia uložené článkami 3, 4 a 5 napadnutého rozhodnutia nespĺňajú tieto požiadavky.

a) O oddelenom označovaní

167 Žalobca v podstate tvrdí, že oddelené označovanie obalov v závislosti od používaného systému je vhodnejšie ako povinnosť uložená v napadnutom rozhodnutí.

168 Žalobca naznačuje, že v napadnutom rozhodnutí Komisia uvádza, že pre klientov DSD jednotné oddelené označenie obalu (s ochrannou známkou Der Grüne Punkt alebo bez nej) zlyháva „v nie nezanedbateľnom počte prípadov vzhľadom na hospodárske skutočnosti" (odôvodnenie č. 103 napadnutého rozhodnutia). Žiadna nútená licencia nemôže byť teda uložená v prípadoch, kedy oddelené označenie nezlyháva z dôvodu hospodárskych skutočností. V takýchto prípadoch zneužitie dominantného postavenia je samo osebe vylúčené a opatrenia uvedené v článku 3 a článku 4 ods. 1 napadnutého rozhodnutia sú neprimerané.

169 Komisia zdôrazňuje, že napadnuté rozhodnutie predpokladá hypotézy, za ktorých sú obaly totožné a vysvetľuje dôvody, pre ktoré nie je realistické žiadať od výrobcov a predajcov obalov rozlišovať medzi obalmi podľa systému odobratia a zhodnotenia, ktorý sa využíva.

170 Súd prvého stupňa pripomína, že v štádiu charakterizovania zneužitia dominantného postavenia napadnuté rozhodnutie skúmalo argumentáciu DSD, podľa ktorej výrobcovia a predajcovia obalov, ktorí využívajú jeho systém, museli byť schopní upustiť od umiestnenia loga Der Grüne Punkt na obaly, ktoré nepatria do systému DSD. Podľa napadnutého rozhodnutia oddelené označovanie obalov v závislosti od používaného systému nepredstavuje vhodné riešenie umožňujúce výrobcom a predajcom obalov používať individuálny systém alebo iný hromadný systém v spojení so systémom DSD. Komisia sa totiž domnieva, že to spôsobuje značné zvýšenie nákladov na výrobu a predaj (odôvodnenia č. 104 a 105 napadnutého rozhodnutia), že je ťažké, dokonca nemožné, kontrolovať trasu obalu v obehu uvádzania na trh (odôvodnenie č. 106 napadnutého rozhodnutia), že je úlohou spotrebiteľa rozhodnúť o mieste odobratia v prípade využitia individuálneho systému a hromadného systému (odôvodnenie č. 107 napadnutého rozhodnutia).

171 V tomto kontexte treba chápať výňatok z napadnutého rozhodnutia citovaný žalobcom, podľa ktorého upustenie od umiestnenia loga Der Grüne Punkt na obaly, ktoré nepatria do systému DSD, zlyháva „v nie nezanedbateľnom počte prípadov vzhľadom na hospodárske skutočnosti“ (odôvodnenie č. 103 napadnutého rozhodnutia).

172 Z tohto posúdenia preto nemožno vyvodiť, že opatrenia uložené v článkoch 3 až 5 napadnutého rozhodnutia sú neprimerané. Tieto opatrenia sa totiž obmedzujú na to, že nútia DSD nevyberať poplatok za všetky obaly označené logom Der Grüne Punkt, ak sa preukáže, že časť týchto obalov bola odobratá a zhodnotená prostredníctvom

iného systému. Ako vyplýva z preskúmania spôsobov fungovania zmiešaných systémov, uskutočneného v rámci prvého žalobného dôvodu (pozri body 131 až 138 vyššie), hospodárska súťaž medzi systémami sa uskutočňuje na základe množstiev materiálov, ktoré sa majú zhodnotiť a nie podľa vopred určených množstiev obalov, ktoré patria – najmä cez oddelené označovanie – do jedného alebo druhého zo systémov, ktorý sa využíva. Navyše dotknuté opatrenia nezasahujú neprimeraným spôsobom do záujmov DSD, pretože tento je naďalej odmeňovaný za službu, ktorú zabezpečuje, a to odobratie a zhodnotenie množstiev materiálov zverených výrobcami a predajcami obalov, ktorí pristupujú k jeho systému.

173 Skutočnosť, že teoreticky môže byť možné umiestniť oddelene logo na obaly, nemôže spôsobiť neplatnosť už citovaných opatrení, keďže takéto riešenie je nákladnejšie a ťažšie uskutočniteľné pre výrobcov a predajcov obalov ako opatrenia definované v článkoch 3 až 5 napadnutého rozhodnutia, ktoré sa týkajú iba obmedzenia odmeňovania služby ponúkanej DSD na službu skutočne poskytnutú jeho systémom.

174 Okrem toho prijatie zásady oddeleného označovania by pre Komisiu znamenalo umožniť DSD pokračovať v zneužívaní jeho dominantného postavenia, keďže náklady spojené s týmto riešením a praktické ťažkosti jeho uskutočnenia môžu odradiť klientov DSD od využitia iného systému ako systému DSD na odobratie a zhodnotenie časti (prípad č. 1 a 2) alebo všetkých ich obalov (prípad č. 3) v Nemecku.

175 V dôsledku toho je opodstatnené odmietnuť túto prvú výhradu.

b) O uložení povinnosti nútenej licencie bez časového obmedzenia

176 Žalobca tvrdí, že článok 3 a článok 4 ods. 1 napadnutého rozhodnutia sú neprimerané, pretože ho nútia priznať tretím osobám licenciu na užívanie ochrannej známky Der Grüne Punkt bez časového obmedzenia a to aj v prípade neúčasti na systéme DSD, zatiaľ čo jediný dôvod daný v tomto bode sa týka skutočnosti, že vstup na trh je oveľa viac sťažený z dôvodu sporných ustanovení zmluvy (pozri odôvodnenie č. 115 napadnutého rozhodnutia). Nútená licencia môže byť teda predvídaná iba pre obdobie zodpovedajúce vstupu konkurentov na trh.

177 Komisia zdôrazňuje, že potenciálni konkurenti žalobcu sú opäť vzdialení od trhu, ak sa ich klienti opäť budú musieť podriadiť poplatku platenému DSD za množstvá odobraté zo systému DSD.

178 Súd prvého stupňa pripomína, že v rámci jeho posúdenia týkajúceho sa článku 82 ES napadnuté rozhodnutie dospelo k záveru, že správanie DSD spočívajúce vo vyžadovaní zaplatenia poplatku za všetky obaly uvádzané na trh v Nemecku s logom Der Grüne Punkt predstavovalo zneužitie dominantného postavenia a prekážku vstupu (odôvodnenia č. 110 až 135 a článok 1 napadnutého rozhodnutia). Podľa rozhodnutia poplatok nemožno vyžadovať, ak výrobcovia a predajcovia obalov, ktorí využívajú systém DSD iba pre časť obalov uvádzaných na trh v Nemecku, preukážu, že splnili povinnosti odobratia a zhodnotenia uložené v dekréte prostredníctvom konkurenčných hromadných systémov alebo individuálnych systémov (prípad č. 1 a 2). Rovnako poplatok nemožno vyžadovať, ak výrobcovia a predajcovia obalov, ktorí nevyužívajú systém DSD v Nemecku, ale uvádzajú na trh v tejto krajine štandardizovaný obal, ktorý uvádzajú na trh tiež

v inom členskom štáte, pre ktorý pristúpia k systému odobratia užívajúcemu logo Der Grüne Punkt, preukážu, že splnili povinnosti uložené v dekréte prostredníctvom konkurenčných hromadných systémov alebo individuálnych systémov (prípad č. 3).

179 Na to, aby Komisia ukončila toto porušovanie článku 82 ES, uložila DSD dodržiavať povinnosti uvedené v článku 3 a článku 4 ods. 1 napadnutého rozhodnutia.

180 Tieto povinnosti sa teda netýkajú tretích osôb, ale výrobcov alebo predajcov obalov, ktorí sú buď zmluvnými partnermi DSD v rámci zmluvy o užívaní loga (prípad článku 3, ktorý sa týka prípadov č. 1 a 2), alebo majiteľmi licencie na užívanie ochrannej známky Der Grüne Punkt v inom členskom štáte v rámci systému odobratia alebo zhodnotenia užívajúceho logo zodpovedajúce tejto ochrannej známke (prípad článku 4 ods. 1, ktorý sa týka prípadu č. 3).

181 Rovnako predmetom týchto povinností nie je uloženie DSD povinnosti licencie bez časového obmedzenia na užívanie ochrannej známky Der Grüne Punkt, ale iba prinútenie DSD nevyberať poplatok za všetky obaly označené logom Der Grüne Punkt, ak sa preukáže, že všetky alebo iba časť týchto obalov bola odobratá a zhodnotená prostredníctvom iného systému.

182 V dôsledku toho, len čo užívatelia loga Der Grüne Punkt predložia dôkaz o tom, že množstvá obalov, pre ktoré nevyužívajú systém DSD, boli účinne odobraté a zhodnotené iným alebo inými hromadnými alebo individuálnymi systémami, ktoré využívajú, nemôže žalobca tvrdiť, že je neprimerané od neho požadovať, aby nebol odmeňovaný za službu, ktorú neposkytuje.

183 V dôsledku toho je opodstatnené túto druhú výhradu odmietnuť.

c) O povinnosti predchádzajúceho plnenia

184 Žalobca tvrdí, že z článku 3 prvej vety, článku 4 ods. 1 a článku 5 ods. 2 a 3 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že užívatelia loga môžu slobodne odmietnuť zaplatenie poplatku za užívanie ochrannej známky tvrdiac, že už nemajú v úmysle využívať systém DSD pre časť svojich obalov a že si splnia povinnosti vyplývajúce z dekrétu prostredníctvom individuálneho riešenia zneškodňovania. Článok 5 ods. 3 a 7 napadnutého rozhodnutia žalobcovi zakazuje žiadať predloženie potvrdenia znalca pred dátumom stanoveným v dekréte (teda 1. máj nasledujúceho roka) alebo žiadať iné doklady. Toto opatrenie je neprimerané a vedie k nespravodlivému rozdeleniu rizík, keďže žalobca musí upustiť od predchádzajúceho plnenia poplatku a odložiť toto plnenie na konanie o predložení dôkazu, ktoré sa uskutoční o šestnásť mesiacov neskôr, pričom musí počas tohto obdobia znášať riziko platobnej schopnosti jeho klienta.

185 Komisia tvrdí, že hypotéza, podľa ktorej takmer všetky predané obaly vychádzajú zo systému DSD, nie je vôbec pravdepodobná z dôvodu povinností dôkazu, ktoré sú s ňou spojené. Navyše pojem „predchádzajúce plnenie" je nepresný, keďže žalobca je nútený získať platbu *a posteriori* iba vtedy, ak ostatné systémy zberu nedosiahnu stanovené miery. Podniky, ktoré ponúkajú individuálne systémy zberu, nebudú radiť svojim klientom takto konať, pretože sa snažia dosiahnuť stanovenú mieru pre

množstvo, ktoré im je zmluvne pridelené, aby sa vyhli povinnosti kúpiť čiastočnú licenciu *a posteriori* od konkurenta, prípadne doplnenou platením úrokov, ak táto miera nie je dosiahnutá.

186 Na úvod Súd prvého stupňa uvádza, že hypotéza žalobcu, podľa ktorej niektorí užívatelia loga môžu odmietnuť zaplatenie poplatku za užívanie ochrannej známky Der Grüne Punkt tvrdiac, že už nemajú v úmysle využívanie systému DSD pre časť svojich obalov, nie je v praxi vôbec pravdepodobná vzhľadom na skutočnosť, že dekrét ukladá týmto užívateľom povinnosť predložiť dôkaz, že dodržali svoje povinnosti odobratia a zhodnotenia obalov uvedených na trh prostredníctvom iného systému a že ak sa tak nestalo, títo užívatelia musia kúpiť zvyšné množstvá od systému DSD, ak tento systém odobral množstvá materiálov zodpovedajúce týmto obalom (pozri body 137 a 138 vyššie).

187 Okrem iného z článku 5 ods. 3 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že „DSD nemôže v žiadnom prípade vyžadovať, aby sa predložilo potvrdenie pred dátumom stanoveným dekrétom o obaloch" a z článku 5 ods. 7, že „žiadne iné ustanovenie zmluvy o užívaní loga nemožno uplatniť spôsobom, ktorý by mal za následok zvýšenie požiadaviek týkajúcich sa dôkazov, ktoré je potrebné predložiť DSD".

188 Tieto opatrenia si kladú za cieľ zabezpečenie možnosti pre výrobcu alebo predajcu obalov, ktorý využíva konkurenčný hromadný systém alebo individuálny systém pre časť obalov, ktoré uvádza na trh, poskytnúť DSD potvrdenie správcu alebo nezávislého znalca alebo aj osvedčenie audítora, nevyhnutné na preukázanie, že povinnosti uložené v dekréte sú splnené iným systémom ako systémom DSD pre určené množstvo obalov (pozri články 5 ods. 1, 2, 4 a 6).

189 Žalobca teda nemôže tvrdiť, že tieto opatrenia sú neprimerané, keďže tento proces osvedčovania platí pre všetky systémy vrátane systému DSD a že neuvádza osobitné dôvody, ktoré by odôvodňovali, že sa od tohto procesu odchýlilo. Navyše pojem „predchádzajúce plnenie" uvedený žalobcom je mylný, pretože DSD je odmeňovaný vzhľadom na množstvá materiálov, ktoré sú mu zverené jeho klientmi, a že iba v prípade problému, čo znamená, ak iné systémy zberu nedosiahnu miery stanovené pre množstvá, ktoré sú im zverené, môže DSD žiadať zaplatenie poplatku za nadbytok.

190 Táto tretia výhrada musí byť preto odmietnutá.

d) O výnimke primeraného poplatku iba za užívanie ochrannej známky

191 Žalobca tvrdí, že článkami 3 a 4 napadnutého rozhodnutia ho Komisia núti nevyberať poplatok, ak sa preukáže, že povinnosti vyplývajúce z dekrétu sa dodržujú inou metódou. DSD nemá teda právo žiadať poplatok od užívateľov loga iba za užívanie ochrannej známky Der Grüne Punkt. Takáto výnimka je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora, ktorá pripúšťa vyberanie rozumného poplatku (rozsudok Volvo, už citovaný, bod 11).

192 Komisia zdôrazňuje, že napadnuté rozhodnutie neukladá DSD povinnosť nútenej licencie, ale snaží sa iba vyhnúť tomu, aby DSD nevyberal poplatok, keď obal, na ktorom je umiestnené logo, nie je odobratý a zhodnotený systémom DSD. Na pojednávaní Komisia upresnila, že vzhľadom na to, že zmluva o užívaní loga

oznámená zo strany DSD nerozlišuje poplatok dlžný z dôvodu užívania ochrannej známky od poplatku dlžného z dôvodu užívania systému DSD, sa rozhodnutie nezaoberá otázkou, či poplatok môže byť požadovaný iba za užívanie ochrannej známky.

193 Súd prvého stupňa uvádza, že povinnosť uložená DSD v článku 3 napadnutého rozhodnutia umožňuje výrobcom a predajcom, ktorí využívajú jeho systém iba pre časť svojich obalov, nezaplatiť poplatok DSD, ak je predložený dôkaz, že obaly označené logom Der Grüne Punkt neboli zozbierané a zhodnotené systémom DSD, ale konkurenčným systémom.

194 Preto aj v tomto prípade nie je vylúčené, že ochranná známka Der Grüne Punkt umiestnená na dotknutom obale môže mať ako taká hospodársku hodnotu, pretože umožňuje oboznámiť spotrebiteľa, že dotknutý obal môže byť prinesený do systému DSD, ako je to inak uvedené v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 145 napadnutého rozhodnutia). Aj keď uvedený obal nie je účinne prinesený do systému DSD a je preukázané, že jeho ekvivalent materiálu bol zozbieraný a zhodnotený konkurenčným systémom, nič to nemení na skutočnosti, že ochranná známka ponecháva spotrebiteľovi možnosť zneškodniť tento obal prostredníctvom systému DSD. Takáto možnosť ponúkaná spotrebiteľovi pre všetky obaly uvádzané na trh s logom Der Grüne Punkt, či už patria alebo nepatria do systému DSD, je po overení zozbieraných množstiev spôsobilá ocenenia, ktoré, hoci nemôže predstavovať skutočnú cenu plnenia zberu a zhodnotenia, ako to mohlo byť v prípade uplatnenia sporných ustanovení zmluvy o užívaní loga, by malo byť zaplatené DSD ako protihodnota plnenia poskytnutého v predmetnej veci, a to sprístupnenie jeho systému.

195 Komisia, ktorej boli o tomto bode položené otázky na pojednávaní, uznala, že táto otázka sa nepredpokladala v napadnutom rozhodnutí, ktoré sa obmedzovalo na

preskúmanie zákonnosti správania DSD, čo sa týkalo zaplatenia poplatku za plnenie, o ktorom sa predložil dôkaz, že nebolo vykonané systémom DSD, ale iným systémom.

196 V dôsledku toho je opodstatnené uviesť, že napadnuté rozhodnutie treba vykladať v tom zmysle, že nevylučuje možnosť pre DSD vyberať primeraný poplatok iba za užívanie ochrannej známky, keď sa preukáže, že obal označený logom Der Grüne Punkt bol odobratý a zhodnotený iným systémom.

e) O možnosti umiestniť vysvetľujúcu poznámku

Tvrdenia účastníkov konania

197 Žalobca tvrdí, že povinnosť definovaná v článku 3 prvom pododseku napadnutého rozhodnutia je neprimeraná, keďže mu bráni vyžadovať od užívateľov loga, aby umiestnili vysvetľujúcu poznámku na obaly v prípadoch č. 1 a 2. Podľa DSD takáto vysvetľujúca poznámka, ktorá môže byť umiestnená bez väčších ťažkostí výrobcami a predajcami obalov, ktorí využívajú jeho systém, umožní zmierniť porušovanie ochrannej známky Der Grüne Punkt, ktoré vyplýva z napadnutého rozhodnutia. Takáto poznámka tak môže upozorniť spotrebiteľa, že v takej alebo inej spolkovej krajine sa obal nezúčastňuje na systéme DSD, ale na inom hromadnom systéme (prípad č. 1) alebo že hoci je obal označený logom Der Grüne Punkt, niektoré predajné miesta nevyužívajú zodpovedajúci systém, ale individuálny systém (prípad č. 2).

198 Okrem iného žalobca uvádza, že podľa článku 4 ods. 2 napadnutého rozhodnutia môže od výrobcov alebo predajcov obalov, ktorí nevyužívajú systém DSD v Nemecku, ale uvádzajú na trh v inom členskom štáte štandardizovaný obal, pre ktorý pristupujú k systému odobratia užívajúcemu logo Der Grüne Punkt (prípad č. 3), vyžadovať, aby umiestnili vysvetľujúcu poznámku na obal na účely pritiahnutia pozornosti spotrebiteľa na skutočnosť, že tento obal nie je odobratý systémom DSD v Nemecku. Podľa žalobcu je takéto opatrenie neprimerané, nakoľko iné opatrenie, a to celkové zakrytie loga Der Grüne Punkt a nie jednoduché umiestnenie vysvetľujúcej poznámky vedľa tohto loga, menej zasahuje do funkcie pôvodu jeho ochrannej známky.

199 Komisia pozoruje, že pokiaľ ide o prípad č. 1, nič neodôvodňuje záver, že dekrét zakazuje konkurenčným systémom užívať rovnaké logo. Podľa názoru žalobcu dotknuté podniky musia zmeniť vysvetľujúcu poznámku pri každom zavedení konkurenčného systému v novej spolkovej krajine. Preto treba najmä vo fáze spustenia hospodárskej súťaže priebežne meniť obaly. Pre prípady č. 2 je vysvetľujúca poznámka na obale nemožná. Pokiaľ ide o prípad č. 3, Komisia vysvetľuje, že ak ochranná známka Der Grüne Punkt požívala ochranu, o ktorej tvrdí žalobca, výrobcovia musia predvídať rôzne obaly pre každý členský štát, čo nie je hospodársky výnosné a predstavuje prekážku obchodu.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

200 Pokiaľ ide o výhradu týkajúcu sa článku 3 prvého pododseku napadnutého rozhodnutia, treba uviesť, že umiestnenie vysvetľujúcich poznámok, o ktoré sa snaží žalobca, nemôže spôsobiť ukončenie zneužívania dominantného postavenia

označeného v článku 1 rozhodnutia. Takéto vysvetľujúce poznámky spočívajú totiž na myšlienke, že je nemožné rozlišovať obaly označené logom Der Grüne Punkt, ktoré patria do systému DSD, od tých, na ktorých je umiestnené logo Der Grüne Punkt, ale nepatria do systému DSD, a ktoré by mali obsahovať poznámku určenú na pritiahnutie pozornosti spotrebiteľa. Ako to bolo vysvetlené (pozri body 131 až 138 vyššie), spôsoby fungovania zmiešaných systémov nespočívajú v identifikácii obalov spotrebiteľmi, ktorí sa môžu slobodne rozhodnúť, ktorému systému prinesú obal, ale v pridelení množstiev materiálov na zhodnotenie.

201 Umiestnenie vysvetľujúcich poznámok, o ktoré sa snaží žalobca, teda neumožňuje ukončiť zneužívanie dominantného postavenia označeného Komisiou v prípadoch č. 1 a 2.

202 V dôsledku toho treba odmietnuť výhradu týkajúcu sa neprimeranej povahy článku 3 ods. 1 napadnutého rozhodnutia v časti týkajúcej sa možnosti umiestniť vysvetľujúcu poznámku.

203 Čo sa týka výhrady týkajúcej sa článku 4 ods. 2 napadnutého rozhodnutia, treba uviesť, že z tohto opatrenia vyplýva, že „DSD môže podriadiť oslobodenie od poplatku podmienke, že na obaloch [týkajúcich sa prípadu č. 3] v blízkosti loga [Der Grüne Punkt] sa pozornosť konečného spotrebiteľa pritiahne zmienkou v tom zmysle alebo akoukoľvek inou vhodnou formou na skutočnosť, že obal nie je odobratý systémom uvedeným DSD v súlade s § 6 ods. 3 dekrétu“. Toto ustanovenie spočíva v jednoduchom prevzatí záväzku ponúknutého zo strany DSD v rámci správneho konania (odôvodnenia č. 63 a 133 napadnutého rozhodnutia). DSD teda nemôže v rámci predmetného konania tvrdiť, že iné riešenie ako to, ktoré sám navrhol Komisii, predstavuje naďalej vhodnejšie riešenie problému zisteného v priebehu konania. Okrem toho prijať riešenie odporúčané žalobcom, a to zakrytie loga Der Grüne Punkt pred vysvetľujúcou poznámkou v blízkosti loga, znamená

uloženie povinnosti výrobcom obalov predvídať rôzne typy obalov pre každý členský štát, čo nie je hospodársky rozumné.

204 V dôsledku toho je opodstatnené odmietnuť výhradu týkajúcu sa neprimeraného charakteru článku 4 ods. 2 napadnutého rozhodnutia v časti, v ktorej ukladá povinnosť umiestniť vysvetľujúcu poznámku na obal, zatiaľ čo bolo možné zakryť logo Der Grüne Punkt.

3. *O treťom žalobnom dôvode vychádzajúcom z porušenia článku 86 ods. 2 ES a článku 253 ES*

a) Tvrdenia účastníkov konania

205 Žalobca tvrdí, že porušenie článku 82 ES je vylúčené, pretože je poverený službou všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 86 ods. 2 ES, a to správou odpadov na environmentálne účely a konkrétnejšie zberom a zhodnotením obalov na celom nemeckom území vrátane nevýnosných vidieckych zón (rozsudky Súdneho dvora z 27. apríla 1994, Almelo, C-393/92, Zb. s. I-1477, bod 47, a z 23. mája 2000, Sydhavnens Sten & Grus, C-209/98, Zb. s. I-3743, body 75 a 76; rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. februára 1997, FFSA a i./Komisia, T-106/95, Zb. s. II-229, bod 72). Táto služba všeobecného hospodárskeho záujmu mu bola udelená zo strany nemeckých spolkových krajín z dôvodu uznania systému DSD podľa § 6 ods. 3 jedenástej vety dekrétu. Napadnuté rozhodnutie ohrozuje uskutočnenie tejto služby

za hospodársky prijateľných podmienok, pretože porušuje upozorňujúci účinok ochrannej známky Der Grüne Punkt a spôsobuje riziko, že mu viac neumožní zneškodňovanie odpadov na celom území. Napadnuté rozhodnutie rovnako porušuje povinnosť odôvodnenia, ktorá mu vyplýva z článku 253 ES, pretože sa nevyjadruje k článku 86 ods. 2 ES.

206 Komisia podporovaná vedľajšími účastníkmi konania spochybňuje tvrdenie, podľa ktorého DSD je oprávnenou osobou v rámci služby všeobecného hospodárskeho záujmu zverenej spolkovými orgánmi zodpovednými za obaly, keďže každý prevádzkovateľ hromadného systému môže získať rovnaké oprávnenie ako DSD na základe § 6 ods. 3 jedenástej vety dekrétu. Navyše z dekrétu vyplýva, že normotvorca nemal v úmysle zabrániť koexistencii individuálnych systémov a hromadných systémov rovnobežne so systémom uvedeným žalobcom. Táto hospodárska súťaž nie je rizikom, ale cieľom dekrétu.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

207 Podľa článku 86 ods. 2 ES podniky poverené poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu podliehajú pravidlám tejto zmluvy, najmä pravidlám hospodárskej súťaže, za predpokladu, že uplatňovanie týchto pravidiel neznemožňuje právne alebo v skutočnosti plniť určité úlohy, ktoré im boli zverené. Tento článok tiež stanovuje, že rozvoj obchodu nesmie byť ovplyvnený v takom rozsahu, aby to bolo v rozpore so záujmami Spoločenstva.

208 V predmetnej veci treba uviesť, že aj za predpokladu, že žalobca je poverený službou všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 86 ods. 2 ES a to z rovnakého

dôvodu ako všetky hromadné systémy schválené orgánmi spolkových krajín, nič to nemení na skutočnosti, že hrozba spochybnenia tejto úlohy z dôvodu napadnutého rozhodnutia sa nepreukázala.

209 V rozpore s tým, čo tvrdí žalobca v rámci tohto žalobného dôvodu, skutočnosť, že DSD nemôže byť odmeňovaný za službu, o ktorej sa preukáže, že je vykonávaná iným systémom, nemôže nijako viesť k záveru, že napadnuté rozhodnutie ohrozuje uskutočnenie služby odobratia a zhodnotenia zverenej systému DSD za hospodársky prijateľných podmienok.

210 Osobitne z bodov 156 až 158 vyššie vyplýva, že napadnuté rozhodnutie nespochybňuje základnú funkciu ochrannej známky Der Grüne Punkt v rámci zmluvy o užívaní loga. Rovnako žiadna okolnosť nachádzajúca sa v spise neumožňuje dospieť k záveru, že napadnuté rozhodnutie môže spôsobiť, že viac neumožní DSD zneškodňovať obaly na celom nemeckom území.

211 Okrem iného vzhľadom na to, že žalobca neuviedol výhodu článku 86 ods. 2 ES v rámci správneho konania, nemožno vytýkať Komisii, že neodôvodnila svoje rozhodnutie v tomto bode.

212 V dôsledku toho je opodstatnené tretí žalobný dôvod odmietnuť.

213 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žaloba musí byť zamietnutá v celom rozsahu.

## O trovách

214 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal úspech vo svojich návrhoch a Komisia, Landbell a BellandVision navrhli, aby žalobca nahradil trovy konania, je opodstatnené zaviazať ho okrem znášania svojich vlastných trov konania aj na náhradu trov konania Komisie, Landbell a BellandVision, a to vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia. Vfw, ktorý nenavrhol, aby žalobca nahradil trovy konania, znáša svoje vlastné trovy konania vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (prvá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Žaloba sa zamieta.**

2. **Žalobca Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland GmbH znáša svoje vlastné trovy konania a trovy konania Komisie, Landbell AG Rückhol-Systeme a BellandVision GmbH vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia.**

3. **Vfw AG znáša svoje vlastné trovy konania vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia.**

García-Valdecasas Cooke Labucka

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 24. mája 2007.

Tajomník

E. Coulon

Predseda komory

J. D. Cooke

Obsah

Právny rámec ..... II - 1612

A – Dekrét o predchádzaní vzniku odpadov z obalov ..... II - 1612

B – Hromadný systém Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland GmbH a zmluva o užívaní loga ..... II - 1615

Skutkové okolnosti ..... II - 1618

Konanie a návrhy účastníkov konania ..... II - 1620

Právny stav ..... II - 1623

A – Napadnuté rozhodnutie ..... II - 1623

1. O možnosti spojiť viaceré systémy odobratia a zhodnotenia na účely splnenia povinností vyplývajúcich z dekrétu o obaloch (zmiešané systémy) II - 1624

2. Posúdenie týkajúce sa článku 82 ES ..... II - 1625

3. Posúdenie týkajúce sa článku 3 ods. 1 nariadenia č. 17 ..... II - 1630

B – O prípustnosti žaloby ..... II - 1634

1. O prípustnosti žaloby v časti týkajúcej sa článku 4 napadnutého rozhodnutia ..... II - 1634

2. O uvádzaní dôvodov počas konania ..... II - 1636

3. O prihliadnutí na niektoré prílohy predložené žalobcom ..... II - 1637

a) O prílohách pripravených advokátom C. Weidemannom ..... II - 1637

b) O prieskumoch verejnej mienky pripojených k replike ..... II - 1639

C – O veci samej ..... II - 1639

1. O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 82 ES ..... II - 1640

a) Úvodné pripomienky k téze o bezplatnej nútenej licencii ..... II - 1640

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1640

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1641

b) Tvrdenia účastníkov konania týkajúce sa zneužitia dominantného postavenia ..... II - 1642

i) O neexistencii nevyhnutnosti užívať ochrannú známku Der Grüne Punkt na účasť na systéme konkurujúcom systému DSD ..... II - 1642

ii) O neexistencii obmedzenia hospodárskej súťaže pri neexistencii nútenej licencie na ochrannú známku Der Grüne Punkt ..... II - 1643

iii) O rôznych odôvodneniach konania DSD ..... II - 1644

— O nevyhnutnosti zabezpečiť ciele dekrétu ..... II - 1644

— O odôvodneniach týkajúcich sa práva ochranných známok ... II - 1647

— O riadnom fungovaní systému DSD ..... II - 1651

c) Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1653

i) O zneužití označenom v napadnutom rozhodnutí ..... II - 1653

ii) O výlučnosti vyžadovanej žalobcom ..... II - 1655

iii) O spôsoboch fungovania zmiešaných systémov ..... II - 1657

iv) O kritike žalobcu týkajúcej sa analýzy uvedenej v napadnutom rozhodnutí ..... II - 1662

— O neexistencii nevyhnutnosti umiestniť logo Der Grüne Punkt na všetky obaly v prípade využitia zmiešaného systému z dôvodu možnosti užívať oddelené označenie podľa používaného systému ..... II - 1662

— O tvrdeniach vychádzajúcich z neexistencie vylúčenia hospodárskej súťaže ..... II - 1664

— O nevyhnutnosti zabezpečiť ciele dekrétu ..... II - 1665

— O odôvodneniach týkajúcich sa práva ochranných známok ... II - 1667

— O riadnom fungovaní systému DSD ..... II - 1670

v) Záver ..... II - 1670

2. O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 3 nariadenia č. 17 a porušenia zásady proporcionality ..... II - 1671

a) O oddelenom označovaní ..... II - 1671

b) O uložení povinnosti nútenej licencie bez časového obmedzenia ..... II - 1674

c) O povinnosti predchádzajúceho plnenia ..... II - 1676

d) O výnimke primeraného poplatku iba za užívanie ochrannej známky II - 1678

e) O možnosti umiestniť vysvetľujúcu poznámku ..... II - 1680

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1680

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1681

3. O treťom žalobnom dôvode vychádzajúcom z porušenia článku 86 ods. 2 ES a článku 253 ES ..... II - 1683

a) Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1683

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1684

O trovách ..... II - 1686